

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„Kouzelný strom poznání, zábavy a her“

Základní škola a Mateřská škola Třemešná
Mateřská škola – třída Včeličky

Účinnost od 1. 9. 2026

Ředitelka školy: Mgr. Jana Válková, MBA

Úvodní ustanovení

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Kouzelný strom poznání, zábavy a her“ je základním pedagogickým dokumentem Mateřské školy Třemešná. Vychází z podmínek a tradic školy, z potřeb dětí a rodin v místním prostředí a je zpracován podle revidovaného Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Revidovaný RVP PV je možné využívat již v období dobrovolného zavádění; po posunu termínu jeho povinného zavedení je pro všechny mateřské školy závazný nejpozději od 1. 9. 2027. ZŠ a MŠ Třemešná se rozhodla vzdělávat podle ŠVP zpracovaného podle revidovaného RVP PV již od 1. 9. 2026. Dokument je vydáván jako nový ŠVP s účinností od 1. 9. 2026.

Mateřská škola využívá přechodné období k postupnému zavádění principů revidovaného RVP PV. Program proto již pracuje s osmi klíčovými kompetencemi, dvěma základními gramotnostmi, čtyřmi vzdělávacími oblastmi, flexibilně uspořádanými integrovanými bloky, pedagogickým diagnostikováním a plánem autoevaluace.

Číslo jednací	S06/2026
Účinnost dokumentu	od 1. 9. 2026
Platnost dokumentu	do vydání nového ŠVP nebo jeho nahrazení v souladu s právními předpisy a RVP PV
Projednáno pedagogickou radou	26.8.2026
Ředitelka školy	Mgr. Jana Válková, MBA
Podpis a razítko	

Obsah

Úvodní ustanovení	2
1. Identifikační údaje.....	6
2. Charakteristika mateřské školy	7
2.1 Lokalita školy	7
2.2 Velikost a organizace mateřské školy.....	7
2.3 Charakteristika prostor a zázemí.....	7
2.4 Stravování	7
2.5 Specifika školy a jejího prostředí	7
3. Pedagogický tým školy	8
3.1 Složení a spolupráce týmu	8
3.2 Role ředitelky a učitele	8
3.3 Profesní rozvoj.....	8
4. Podmínky vzdělávání	8
4.1 Psychosociální podmínky	8
4.2 Spolupráce se zákonnými zástupci	9
4.3 Organizace	9
4.4 Životospráva	9
4.5 Věcné podmínky	9
4.6 Záměry pro další rozvoj podmínek.....	10
4.7 Bezpečné, podnětné a inkluzivní prostředí	10
4.8 Digitální prostředí a technologie.....	10
4.9 Spolupráce školy při zajišťování podpory dítěte	10
5. Organizace vzdělávání	11

5.1 Charakteristika třídy Včeličky	11
5.2 Orientační denní režim.....	11
5.3 Povinné předškolní vzdělávání	11
5.4 Přijímání dětí a adaptace	11
6. Charakteristika vzdělávacího programu.....	11
6.1 Vize programu	11
6.2 Hlavní cíle.....	12
6.3 Vzdělávací strategie.....	12
6.4 Profilace školy	12
6.5 Principy pedagogické práce	12
6.6 Individualizace vzdělávací nabídky.....	13
6.7 Formativní přístup a zpětná vazba.....	13
7. Klíčové kompetence a základní gramotnosti	13
7.1 Kompetence k učení.....	13
7.2 Kompetence komunikační	13
7.3 Kompetence k občanství a udržitelnosti	13
7.4 Kompetence osobnostní a sociální.....	14
7.5 Kompetence k podnikavosti a pracovní.....	14
7.6 Kompetence k řešení problémů	14
7.7 Kompetence kulturní.....	14
7.8 Kompetence digitální.....	14
7.9 Čtenářská gramotnost	14
7.10 Matematická gramotnost.....	14
8. Pedagogické diagnostikování a individualizace.....	14
8.1 Smysl pedagogického diagnostikování.....	14
8.2 Metody a nástroje.....	15
8.3 Diagnostické portfolio	15
8.4 Individualizace.....	15
8.5 Cyklus pedagogického diagnostikování	15
Pravidla práce se záznamy.....	15
8.6 Diagnostické portfolio dítěte	16
8.7 Diagnostikování v období před vstupem do ZŠ.....	16
9. Podpora rozmanitosti a společného vzdělávání	16
9.1 Děti se speciálními vzdělávacími potřebami	16
9.2 Děti nadané a mimořádně nadané	16
9.3 Děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka	16
9.4 Děti mladší tří let	16
9.5 Prevence rizikového chování a ochrana dítěte.....	17
9.6 Rovné příležitosti a respekt k rozmanitosti.....	17
9.7 Jazyková podpora v každodenním vzdělávání.....	17
9.8 Podpora nadání v běžné třídě.....	17
10. Vzdělávací obsah – flexibilní integrované bloky.....	17
10.1 Já a moji kamarádi	17
Hlavní smysl a účel	18
Očekávané výsledky učení, ke kterým blok směřuje	18
Rozvoj klíčových kompetencí	18
Rozvoj základních gramotností	18
Vzdělávací strategie.....	18
Možné tematické okruhy a příležitosti	19
10.2 Slavnosti, zvyky a tradice, ty neznají hranice.....	19
Hlavní smysl a účel	19
Očekávané výsledky učení, ke kterým blok směřuje	19
Rozvoj klíčových kompetencí	19
Rozvoj základních gramotností	19
Vzdělávací strategie.....	20
Možné tematické okruhy a příležitosti	20
10.3 Učím se být kamarád	20
Hlavní smysl a účel	20
Očekávané výsledky učení, ke kterým blok směřuje	20
Rozvoj klíčových kompetencí	21
Rozvoj základních gramotností	21
Vzdělávací strategie.....	21

Možné tematické okruhy a príležitosti	21
10.4 Já a můj svět.....	21
Hlavní smysl a účel	21
Očekávané výsledky učení, ke kterým blok směřuje	21
Rozvoj klíčových kompetencí	21
Rozvoj základních gramotností	21
Vzdělávací strategie.....	21
Možné tematické okruhy a příležitosti	21
10.5 Já a moje zdraví	23
Hlavní smysl a účel	23
Očekávané výsledky učení, ke kterým blok směřuje	23
Rozvoj klíčových kompetencí	23
Rozvoj základních gramotností	23
Vzdělávací strategie.....	23
Možné tematické okruhy a příležitosti	24
10.6 Já a moje příroda.....	24
Hlavní smysl a účel	24
Očekávané výsledky učení, ke kterým blok směřuje	24
Rozvoj klíčových kompetencí	24
Rozvoj základních gramotností	25
Vzdělávací strategie.....	25
Možné tematické okruhy a příležitosti	25
10.7 Propojování integrovaných bloků.....	25
10.8 Příklady dlouhodobějších vzdělávacích situací	25
Naše obec a místo, kde žijeme	25
Od semínka k rostlině.....	26
Co potřebujeme pro zdravý den	26
Příběh, který společně vytvoříme.....	26
10.9 Rozšířené příklady realizace integrovaných bloků	26
10.9.1 Já a moji kamarádi – rozšířená vzdělávací nabídka	26
10.9.2 Slavnosti, zvyky a tradice – rozšířená vzdělávací nabídka	27
10.9.3 Učím se být kamarád – rozšířená vzdělávací nabídka.....	27
10.9.4 Já a můj svět – rozšířená vzdělávací nabídka.....	27
10.9.5 Já a moje zdraví – rozšířená vzdělávací nabídka.....	28
10.9.6 Já a moje příroda – rozšířená vzdělávací nabídka	28
10.10 Vzdělávací oblasti podle revidovaného RVP PV	29
10.10.1 Dítě a jeho tělo	29
10.10.2 Dítě a jeho psychika	29
10.10.3 Dítě, ten druhý a společnost	29
10.10.4 Dítě a svět.....	30
10.11 Zásady tvorby a realizace integrovaných bloků	30
10.12.1 Já a moji kamarádi	30
Směřování k očekávaným výsledkům učení	30
Příklady vzdělávací nabídky	30
Vazba na vzdělávací oblasti	31
Pedagogické diagnostikování a reflexe	31
10.12.2 Slavnosti, zvyky a tradice, ty neznají hranice.....	31
Směřování k očekávaným výsledkům učení	31
Příklady vzdělávací nabídky	31
Vazba na vzdělávací oblasti	31
Pedagogické diagnostikování a reflexe	31
10.12.3 Učím se být kamarád	32
Směřování k očekávaným výsledkům učení	32
Příklady vzdělávací nabídky	32
Vazba na vzdělávací oblasti	32
Pedagogické diagnostikování a reflexe	32
10.12.4 Já a můj svět.....	32
Směřování k očekávaným výsledkům učení	32
Příklady vzdělávací nabídky	32
Vazba na vzdělávací oblasti	32
Pedagogické diagnostikování a reflexe	32
10.12.5 Já a moje zdraví	33

Směřování k očekávaným výsledkům učení	33
Příklady vzdělávací nabídky	33
Vazba na vzdělávací oblasti	33
Pedagogické diagnostikování a reflexe	33
10.12.6 Já a moje příroda.....	34
Směřování k očekávaným výsledkům učení	34
Příklady vzdělávací nabídky	34
Vazba na vzdělávací oblasti	34
Pedagogické diagnostikování a reflexe	34
10.13 Propojování klíčových kompetencí a základních gramotností	34
Čtenářská gramotnost	35
Matematická gramotnost	35
10.14 Role pedagoga při práci s integrovaným blokem	35
10.15 Závaznost a otevřenost vzdělávacího obsahu	35
11. Práce se vzdělávacím obsahem na úrovni třídy	35
11.1 Plánování	35
11.2 Role dítěte v plánování	35
11.3 Hodnocení integrovaných bloků	36
11.4 Třídní plánování v praxi	36
Otázky pro plánování	36
11.5 Reflexe pedagogů	36
12. Spolupráce a návaznost mateřské a základní školy.....	36
12.1 Plynulý přechod dítěte do základní školy	37
12.2 Spolupráce s rodinou před vstupem dítěte do ZŠ	37
12.3 Spolupráce s dalšími partnery	37
13. Projekty, programy a další vzdělávací příležitosti	37
13.1 Adaptační program	38
13.2 Prevence a bezpečnost	38
13.3 Environmentální a místně zakotvené vzdělávání.....	38
13.4 Kulturní tradice a život obce.....	38
13.5 Pohyb a zdravý životní styl.....	38
14. Plán autoevaluace.....	38
14.1 Vyhodnocování výsledků vzdělávání dětí	41
14.2 Vyhodnocování a úpravy ŠVP.....	41
14.3 Oblasti autoevaluace	41
14.4 Nástroje autoevaluace	41
14.5 Časový plán a odpovědnost	41
14.6 Využití výsledků autoevaluace	42
14.7 Kontrolní otázky pro každoroční vyhodnocení	42
14.8 Vazba autoevaluace na kritéria kvality ČSÍ.....	42
Koncepce a rámec školy	42
Pedagogické vedení a profesní rozvoj	42
Průběh vzdělávání	42
Výsledky vzdělávání a rovné příležitosti	43
14.9 Doklady o naplňování ŠVP v pedagogické praxi	43
14.10 Roční cyklus řízení kvality MŠ	43
15. Závěrečná ustanovení.....	43
Příloha č. 1 – Vnitřní kontrolní matice ŠVP	44
A. Identifikační a organizační údaje	45
B. Pedagogický tým a podmínky.....	45
C. Charakteristika programu a vzdělávací obsah.....	45
D. Pedagogické diagnostikování.....	45
E. Autoevaluace	45
Příloha č. 2 – Doporučená osnova reflexe integrovaného bloku	45
Příloha č. 3 – Zásady vedení diagnostického portfolia	46
Příloha č. 4 – Adaptační postup třídy Včeličky	46
Příloha č. 5 – Zásady komunikace s rodiči o pokroku dítěte	46
Příloha č. 6 – Profesní standard pedagogické práce v MŠ Třemešná	46
Příloha č. 7 – Příklady otázek podporujících myšlení dítěte.....	47
Příloha č. 8 – Kontrolní list před inspekční činností ČSÍ.....	47
Použité koncepční a právní východisko	48

1. Identifikační údaje

Název dokumentu	Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Motivační název	Kouzelný strom poznání, zábavy a her
Název školy	Základní škola a Mateřská škola Třemešná
Sídlo školy	Třemešná 341, 793 82 Třemešná
Adresa mateřské školy	Třemešná 341, 793 82 Třemešná
E-mail	podatelna@zstremesna.cz
Web	www.zstremesna.cz
Telefon	739 422 829
IČO	00852538
RED IZO	600132013
IZO MŠ	102008990
Ředitelka školy	Mgr. Jana Válková, MBA
Osoba odpovědná za tvorbu ŠVP	Mgr. Jana Válková, MBA ve spolupráci s pedagogickým týmem MŠ
Zřizovatel	Obec Třemešná, Třemešná 304, 793 82 Třemešná

Poznámka k identifikačním údajům: před podpisem dokumentu škola ověří aktuálnost kontaktních údajů a doplní číslo jednací a datum projednání pedagogickou radou.

2. Charakteristika mateřské školy

2.1 Lokalita školy

Mateřská škola je součástí Základní školy a Mateřské školy Třemešná a nachází se v obci Třemešná v okrese Bruntál. Umístění školy nabízí dětem přirozený kontakt s venkovským prostředím, přírodou, lesy, loukami a místní komunitou. V blízkosti se nachází železniční a autobusové spojení a také úzkorozchodná železniční trať, která je výrazným prvkem regionu a může být využívána jako podnět pro tematické, technické i místně zakotvené učení.

Škola využívá polohu obce k pravidelným vycházkám, pozorování proměn přírody, poznávání místních tradic a života obce. Důležitou součástí vzdělávání je vytváření vztahu dítěte k místu, ve kterém žije, k lidem, přírodě a kulturním hodnotám.

2.2 Velikost a organizace mateřské školy

Mateřská škola je jednotřídní. Třída nese název „Včeličky“ a je věkově heterogenní. Pro školní rok 2026/2027 se předpokládá přibližně 20 dětí. Heterogenní uspořádání podporuje přirozené sociální učení, vzájemnou pomoc, ohleduplnost a možnost učit se od starších i mladších dětí.

Provoz mateřské školy je stanoven od 6.00 do 16.00 hodin. Konkrétní podmínky docházky, omlouvání, předávání dětí, povinného předškolního vzdělávání a bezpečnosti upravuje školní řád mateřské školy.

2.3 Charakteristika prostor a zázemí

Mateřská škola sídlí na adrese Třemešná 341. Prostory jsou členěny tak, aby umožňovaly spontánní hru, individuální a skupinové činnosti, pohyb, tvoření, stolování, odpočinek i klidové aktivity. Hračky, knihy, výtvarný a pracovní materiál a didaktické pomůcky jsou podle možností umístěny přehledně a v dosahu dětí, aby podporovaly jejich samostatnost a vlastní volbu.

K mateřské škole náleží venkovní prostor využívaný pro pohybové, přírodovědné a relaxační činnosti. V okolí školy jsou další příležitosti pro bezpečný pobyt venku a poznávání místního prostředí. Vnitřní i venkovní prostředí je průběžně vyhodnocováno z hlediska bezpečnosti, funkčnosti, podnětnosti a potřeb dětí.

2.4 Stravování

Strava pro děti se připravuje ve školní kuchyni ZŠ a MŠ Třemešná, která se nachází mimo budovu mateřské školy ve vzdálenosti přibližně 100 metrů. Hotová strava je do mateřské školy dopravována v souladu s hygienickými a provozními pravidly. V mateřské škole je školní výdejna, ve které je strava vydávána dětem. Pitný režim je zajištěn po celou dobu pobytu dětí v mateřské škole.

2.5 Specifika školy a jejího prostředí

- jednotřídní a rodinné prostředí,
- věkově heterogenní skupina dětí,
- úzká vazba na základní školu v rámci jednoho právního subjektu,
- možnost přirozeně podporovat plynulý přechod dětí z MŠ do ZŠ,
- venkovské a přírodně bohaté okolí,
- příležitosti pro environmentální, polytechnické a místně zakotvené učení,
- důraz na respektující vztahy, samostatnost dítěte, hru, prožitek a spolupráci s rodinou.

3. Pedagogický tým školy

3.1 Složení a spolupráce týmu

Pedagogický tým mateřské školy tvoří učitelé mateřské školy a podle aktuálních potřeb také asistent pedagoga či další pedagogický pracovník. Tým spolupracuje s ředitelkou školy, zaměstnanci školní výdejny a dalšími zaměstnanci organizace. Rozdělení kompetencí vychází z pracovních náplní, organizačního řádu školy a dalších vnitřních předpisů.

Pedagogové plánují vzdělávání společně, sdílejí informace o dětech v nezbytném rozsahu, společně vyhodnocují vzdělávací nabídku a sledují naplňování ŠVP. V jednotřídní mateřské škole je zvlášť důležitá průběžná domluva, vzájemná zastupitelnost a jednotný respektující přístup k dětem a jejich rodinám.

3.2 Role ředitelky a učitele

- Ředitelka vytváří jasnou vizi rozvoje školy, nastavuje srozumitelnou komunikaci, podporuje týmovou spolupráci a profesní růst pedagogů.
- Učitel je průvodcem dítěte, vytváří podmínky pro aktivní učení, nabízí volbu, respektuje tempo dítěte a využívá pedagogické diagnostikování pro další plánování.
- Pedagogové zapojují děti do rozhodování o věcech, které se jich týkají, a přiměřeně jejich věku podporují sebehodnocení a odpovědnost.
- V případě přítomnosti asistenta pedagoga je jeho práce koordinována učitelem a směřuje k plnému zapojení dítěte i k podpoře fungování celé skupiny.

3.3 Profesní rozvoj

Profesní rozvoj pedagogů navazuje na potřeby školy, výsledky hospitační a autoevaluační činnosti a změny kurikula. Prioritami jsou zejména pedagogické diagnostikování, individualizace, formativní

přístup, rozvoj klíčových kompetencí a základních gramotností, práce s heterogenní skupinou, inkluzivní vzdělávání, komunikace s rodinou, digitální kompetence pedagogů, bezpečnost a první pomoc.

Pedagogové využívají samostudium, akreditované i neakreditované vzdělávací programy, metodické materiály NPI a MŠMT, sdílení dobré praxe, vzájemné konzultace a podle možností hospitace nebo návštěvy jiných mateřských škol.

4. Podmínky vzdělávání

4.1 Psychosociální podmínky

Základním předpokladem vzdělávání je pocit bezpečí, přijetí a důvěry. Dítě má právo na respekt, důstojné zacházení, přiměřenou míru soukromí a možnost být aktivním účastníkem dění ve třídě. Pedagogové vědomě vytvářejí otevřené a vstřícné klima, ve kterém dítě může zažívat úspěch, učit se z chyb a hledat vlastní řešení.

- respektující a popisný jazyk místo nálepkování a srovnávání,
- jasná a srozumitelná pravidla soužití vytvářená s dětmi,
- citlivá adaptace nově přijatých dětí,
- možnost klidného koutku a respektování potřeby odpočinku,
- vyvážení svobody dítěte a nutnosti dodržovat bezpečnostní a společenská pravidla,
- prevence ponižování, zesměšňování, manipulace, nepřiměřeného tlaku a nezdravé soutěživosti,
- podpora spolupráce, solidarity, vzájemné pomoci a řešení konfliktů přiměřenými cestami.

4.2 Spolupráce se zákonnými zástupci

Rodina je pro mateřskou školu partnerem. Komunikace je založena na důvěře, otevřenosti, respektu, taktosti a ochraně soukromí. Škola předává rodičům informace o chodu MŠ i o pokrocích dítěte a současně naslouchá jejich zkušenostem, potřebám a podnětům.

- individuální rozhovory a konzultace o dítěti,
- informační schůzky a průběžné sdělování organizačních informací,
- zapojování rodičů do akcí, projektů, tradic a života školy podle jejich zájmu,
- společné hledání podpory dítěte při adaptačních obtížích nebo vzdělávacích potřebách,
- předávání informací o možnostech školských poradenských zařízení a dalších odborníků,
- informování rodičů o podmínkách plynulého přechodu dítěte do základní školy.

4.3 Organizace

Denní režim je pravidelný, avšak pružný. Umožňuje reagovat na aktuální situaci, počasí, potřeby dětí i rozvíjející se témata. Hra, spontánní a nepřímo řízené činnosti převažují nad činnostmi řízenými. Pedagogové vytvářejí dostatek času pro hluboké zaujetí hrou a snaží se zbytečně nepřerušovat smysluplnou dětskou činnost.

Bezpečnost a ochrana zdraví jsou zajišťovány podle platných právních předpisů, školního řádu a vnitřních pravidel školy. Vstup třetích osob je organizován tak, aby nebyla narušena bezpečnost dětí. Vybavení a prostory jsou pravidelně kontrolovány.

4.4 Životospráva

Dětem je nabízena pestrá a vyvážená strava. Pedagogové děti do jídla nenutí, podporují ochutnávání, samostatnost a kulturu stolování. Pitný režim je dětem dostupný po celý den. Denně je zařazován pobyt venku a dostatek přirozeného pohybu v interiéru i venku.

Po obědě je zařazen odpočinek. Délka odpočinku a následné klidové činnosti se přizpůsobují individuální potřebě dítěte. Děti s nižší potřebou spánku mají po relaxační části možnost klidného programu tak, aby nerušily ostatní.

4.5 Věcné podmínky

Prostředí třídy je organizováno s cílem podporovat samostatnost, orientaci dítěte, hru, experimentování, tvořivost, komunikaci a pohyb. Pomůcky a materiály jsou dětem dostupné v rozsahu odpovídajícím jejich věku a bezpečnosti. Vybavení je průběžně obnovováno a doplňováno s ohledem na potřeby dětí a cíle ŠVP.

MŠ vytváří různorodá herní a pracovní místa a podle možností využívá přírodní materiály, knihy, stavebnice, manipulační pomůcky, výtvarný a pracovní materiál, hudební nástroje, tělovýchovné náčiní a přiměřené digitální prostředky. Digitální technologie nejsou cílem samy o sobě; využívají se smysluplně, bezpečně a v přiměřeném rozsahu jako jeden z nástrojů poznávání a tvorby.

4.6 Záměry pro další rozvoj podmínek

- průběžně zkvalitňovat prostředí třídy a jeho členění podle aktuálních potřeb dětí,
- doplňovat pomůcky pro experimentování, polytechnické činnosti, matematickou a čtenářskou gramotnost,
- rozvíjet venkovní vzdělávání a využití školní zahrady a okolní přírody,
- posilovat diagnostické a dokumentační nástroje pedagogů,
- udržovat bezpečné a podnětné prostředí bez zbytečného zahlcení podněty.

4.7 Bezpečné, podnětné a inkluzivní prostředí

Mateřská škola vytváří prostředí, ve kterém je bezpečí chápáno nejen jako ochrana zdraví, ale také jako pocit jistoty, přijetí a předvídatelnosti. Dítě potřebuje vědět, na koho se může obrátit, co se bude během dne dít a jaká pravidla ve třídě platí. Pravidla jsou formulována pozitivně, srozumitelně a v přiměřeném rozsahu. Pedagogové je dětem připomínají v konkrétních situacích a vysvětlují jejich smysl.

Prostředí je uspořádáváno tak, aby podporovalo samostatnost. Pomůcky, hračky, knihy a materiály jsou podle možností umístěny v dosahu dětí, mají své stálé místo a děti se učí za jejich používání a ukládání postupně přebírat odpovědnost. Nabídka není samoúčelně zahlcující; obměňuje se podle aktuálních témat, zájmů dětí a vzdělávacích záměrů.

V heterogenní třídě Včelíčky jsou respektovány rozdíly ve věku, tempu, zkušenostech, komunikačních schopnostech, míře samostatnosti i potřebě podpory. Pedagog nevychází z představy stejného výkonu všech dětí, ale z aktuálních možností konkrétního dítěte. Společné činnosti jsou proto doplňovány činnostmi v menších skupinách, ve dvojicích a individuální podporou.

4.8 Digitální prostředí a technologie

Digitální technologie jsou v mateřské škole využívány účelně, přiměřeně věku a vždy jako jeden z prostředků vzdělávání, nikoli jako náhrada přímého prožitku, pohybu, hry, komunikace nebo pobytu venku. Děti se seznamují s tím, že digitální zařízení mohou sloužit k získávání informací, dokumentaci, tvoření, komunikaci a řešení praktických úkolů.

Pedagogové dbají na bezpečné zacházení s technologiemi a přiměřeně věku otevírají témata soukromí, fotografování, důvěryhodnosti informací a bezpečného chování. Při práci s digitálním obsahem je vždy zachována aktivní role dítěte.

4.9 Spolupráce školy při zajišťování podpory dítěte

Pokud pedagogové zaznamenají potřebu zvýšené podpory, postupují systematicky: popíší pozorované projevy, vyhodnotí dosavadní vzdělávací postupy, domluví společný postup v pedagogickém týmu a citlivě komunikují se zákonnými zástupci. Podle charakteru obtíží škola doporučí konzultaci se školským poradenským zařízením nebo dalším odborníkem.

Podpora dítěte je nastavována tak, aby nevedla k jeho vyčleňování. Cílem je maximální možné zapojení do běžného života třídy, posilování samostatnosti a vytváření příležitostí k úspěchu. Doporučená podpůrná opatření jsou průběžně vyhodnocována a podle potřeby upravována.

5. Organizace vzdělávání

5.1 Charakteristika třídy Včeličky

Třída Včeličky je věkově heterogenní. Vzdělávání je organizováno tak, aby se děti mohly setkávat v různě velkých a proměnlivých skupinách, spolupracovat, učit se od sebe a zároveň měly možnost individuální činnosti a soukromí. Pedagogové využívají výhody heterogenní skupiny a současně respektují rozdílnou vývojovou úroveň jednotlivých dětí.

5.2 Orientační denní režim

6.00–8.30	příchod dětí, spontánní hra, individuální a skupinové činnosti, diagnostické pozorování, nabídka činností
8.30–9.00	ranní setkání, pohybové a zdravotně preventivní činnosti, průběžná hygiena
cca 9.00	dopolední svačina a sebeobslužné činnosti
9.15–11.30	flexibilní vzdělávací nabídka, pobyt venku, vycházky, zahrada, experimentování, pohyb, projekty
11.30–12.15	hygiena, oběd, příprava na odpočinek
12.15–14.00	odpočinek; po relaxační části klidové činnosti pro děti s nižší potřebou spánku
14.00–14.30	hygiena, odpolední svačina
14.30–16.00	spontánní a nabízené činnosti, pobyt venku dle podmínek, rozcházení dětí, předávání informací rodičům

Uvedené časy jsou orientační. Výjimkou jsou provozní podmínky, doba výdeje stravy a organizace povinného předškolního vzdělávání podle školního řádu. Denní režim se přizpůsobuje potřebám dětí a konkrétním vzdělávacím situacím.

5.3 Povinné předškolní vzdělávání

Povinné předškolní vzdělávání je organizováno v souladu se školským zákonem, vyhláškou o předškolním vzdělávání a školním řádem. Školní řád stanoví začátek a rozsah souvislého bloku povinného předškolního vzdělávání, pravidla omlouvání a další organizační podmínky.

5.4 Přijímání dětí a adaptace

Děti jsou přijímány podle platných právních předpisů a kritérií vydaných ředitelkou školy pro konkrétní zápis. Při nástupu dítěte je respektována jeho individuální adaptační potřeba. Škola ve spolupráci s rodinou nastavuje přiměřený postup, jehož cílem je vytvoření pocitu bezpečí a důvěry a postupné zvládnutí odloučení.

6. Charakteristika vzdělávacího programu

6.1 Vize programu

„Kouzelný strom poznání, zábavy a her“ vyjadřuje představu dítěte, které roste podobně jako strom: potřebuje bezpečné kořeny, podnětné prostředí, vztahy, čas, péči a dostatek prostoru, aby mohlo rozvíjet svou jedinečnost. Kořeny symbolizují rodinu, bezpečí, vztahy a místo, ve kterém dítě žije. Kmen představuje zdraví, samostatnost a vnitřní stabilitu. Větvě jsou cestami poznávání, tvořivosti, komunikace a spolupráce. Koruna symbolizuje otevřenost světu, radost z učení a připravenost pokračovat ve vzdělávání.

Naši vizí je mateřská škola, ve které se dítě cítí bezpečně, je respektováno jako jedinečná osobnost, může si hrát, objevovat, tvořit, přemýšlet, ptát se, chybovat, zkoušet nové cesty a zažívat úspěch. Škola podporuje přirozenou dětskou zvědavost a pomáhá dětem porozumět sobě, druhým lidem i světu kolem nich.

6.2 Hlavní cíle

- podporovat zdravý sociální, emocionální, kognitivní a fyzický rozvoj každého dítěte,
- rozvíjet samostatnost, odpovědnost, sebedůvěru a schopnost spolupracovat,
- vytvářet pevné základy klíčových kompetencí a základních gramotností,
- rozvíjet komunikační schopnosti, vztah ke knihám, vyprávění a porozumění sdělení,
- podporovat matematické myšlení prostřednictvím manipulace, hry, experimentování a řešení problémů,
- rozvíjet vztah k přírodě, místu a udržitelnému způsobu života,
- podporovat tvořivost, kulturní vnímání a respekt k tradicím i rozmanitosti,
- vést děti k bezpečnému a smysluplnému zacházení s digitálními technologiemi,
- zajišťovat individualizované vzdělávání založené na pedagogickém diagnostikování,
- podporovat plynulý přechod dítěte z mateřské školy do základní školy.

6.3 Vzdělávací strategie

- spontánní učení a hra jako základní způsob učení dítěte,
- prožitkové učení založené na přímé zkušenosti,
- situační učení využívající skutečné události a každodenní situace,
- kooperativní učení ve dvojicích a skupinách,
- konstruktivistický přístup – dítě aktivně vytváří poznání z vlastní zkušenosti,

- nepřímo řízené činnosti s možností volby,
- přiměřeně využívané řízené činnosti,
- učení venku, pozorování, experimentování a badatelské činnosti,
- formativní přístup, zpětná vazba, sebehodnocení a vrstevnické hodnocení přiměřené věku,
- respektující komunikace a práce s chybou jako přirozenou součástí učení.

6.4 Profilace školy

Program není úzce specializovaný. Profilace vychází z podmínek Třemešné a staví na propojení přírody, místního prostředí, zdravého pohybu, tradic, vztahů, tvořivosti a plynulé návaznosti na základní školu. Škola využívá možnosti venkovského prostředí a zároveň dětem přiměřeně otevírá svět moderních technologií a širších společenských souvislostí.

6.5 Principy pedagogické práce

Vzdělávání je založeno na respektu k dítěti jako aktivnímu účastníkovi vlastního učení. Pedagog připravuje podnětné prostředí, promýšlí vzdělávací nabídku, pozoruje děti při činnosti a podle jejich reakcí nabídku pružně upravuje. Neusiluje o jednotný výsledek všech dětí, ale o to, aby každé dítě mohlo postupovat od své aktuální úrovně k dalšímu rozvoji.

Základním prostředkem učení je hra. Hra umožňuje dítěti zkoušet role, komunikovat, plánovat, řešit problémy, pracovat s emocemi, rozvíjet představivost a přirozeně propojovat poznatky z různých oblastí. Pedagog vytváří pro hru dostatek času a prostoru, citlivě ji podporuje a vstupuje do ní tehdy, když tím může učení dítěte obohatit.

Prožitkové učení vychází z konkrétní zkušenosti dítěte. Děti mají příležitost pozorovat, manipulovat, experimentovat, porovnávat, klást otázky, ověřovat vlastní předpoklady a sdílet zjištění. Situační učení využívá přirozeně vzniklé události ve třídě, škole, obci a přírodě.

Kooperativní učení rozvíjí schopnost domluvit se, rozdělit si úkoly, přijmout jiný názor a společně dojít k výsledku. Pedagog záměrně vytváří situace, ve kterých děti potřebují spolupracovat a mohou zažít, že společné řešení přináší jinou kvalitu než práce jednotlivce.

6.6 Individualizace vzdělávací nabídky

Individualizace neznamená oddělený program pro každé dítě. Znamená promyšlenou nabídku různě náročných činností, možnost volby, přizpůsobení času, způsobu podpory a pomůcek a respektování rozdílných cest k cíli. Pedagog využívá znalost dítěte získanou pedagogickým diagnostikováním.

Při plánování pedagogové zvažují, co děti již umějí a znají, o co se zajímají, co pro ně představuje přiměřenou výzvu a které děti potřebují více podpory. Vzdělávací nabídka proto obsahuje otevřené úkoly s více možnými řešeními, praktické situace, práci s chybou a příležitosti k opakování i rozšíření činnosti.

6.7 Formativní přístup a zpětná vazba

Zpětná vazba je konkrétní, popisná a vztahuje se k činnosti, postupu, úsilí a pokroku dítěte. Pedagog omezuje obecné hodnotící výroky a nesrovnává děti mezi sebou. Pomáhá dítěti všimnout si, co se mu podařilo, co bylo obtížné, jak postupovalo a co může příště zkusit jinak.

Děti jsou postupně vedeny k jednoduchému sebehodnocení a reflexi. Využívají rozhovor, výběr práce do portfolio, obrázků, symbolů, gest nebo jednoduché škály. Smyslem není známkování výkonu, ale rozvoj schopnosti uvědomovat si vlastní učení.

7. Klíčové kompetence a základní gramotnosti

Revidovaný RVP PV vymezuje osm klíčových kompetencí. V mateřské škole nejsou chápány jako norma, kterou musí všechny děti ve stejnou dobu splnit, ale jako dlouhodobý směr rozvoje. Každé dítě k nim směřuje v míře odpovídající jeho individuálním možnostem.

7.1 Kompetence k učení

- podporujeme zvědavost, otázky a chuť objevovat;
- vedeme děti k soustředění, dokončování činností a reflexi toho, co se podařilo;
- umožňujeme dítěti volit postup, materiál i tempo;
- oceňujeme snahu, pokrok a hledání různých cest.

7.2 Kompetence komunikační

- vytváříme příležitosti k rozhovoru, vyprávění, naslouchání a formulování myšlenek;
- rozvíjíme slovní zásobu, porozumění sdělení a práci s různými formami komunikace;
- podporujeme vyjadřování emocí, potřeb a názoru přijatelným způsobem.

7.3 Kompetence k občanství a udržitelnosti

- vedeme děti k péči o společné prostředí, přírodu a věci;
- rozvíjíme sounáležitost s obcí, regionem a místní komunitou;
- podporujeme respekt k pravidlům, rozdílnostem a společným hodnotám.

7.4 Kompetence osobnostní a sociální

- podporujeme sebepoznání, sebedůvěru, zvládání emocí a bezpečné vztahy;
- učíme děti spolupracovat, domlouvat se a řešit konflikty;
- vedeme děti k odpovědnosti za vlastní jednání přiměřeně věku.

7.5 Kompetence k podnikavosti a pracovní

- podporujeme iniciativu, nápady, plánování jednoduchých činností a jejich dokončení;
- vedeme děti k péči o pomůcky, pracovní místo a společné prostředí;
- rozvíjíme jemnou i hrubou motoriku a praktické dovednosti.

7.6 Kompetence k řešení problémů

- nabízíme skutečné i modelové problémy odpovídající věku;
- podporujeme pokus, omyl, experiment a hledání více řešení;
- vedeme děti k vysvětlení postupu a využití zkušenosti v nové situaci.

7.7 Kompetence kulturní

- umožňujeme dětem setkávání s literaturou, hudbou, výtvarným a dramatickým uměním;
- pěstujeme vztah k tradicím, místní kultuře a estetice;
- dáváme dětem prostor pro vlastní tvorbu a prezentaci.

7.8 Kompetence digitální

- vedeme děti k bezpečnému, přiměřenému a smysluplnému využití digitálních prostředků;
- učíme děti chápat, že technologie jsou nástrojem pro poznávání, komunikaci a tvorbu, nikoli náhradou hry a přímé zkušenosti;
- rozvíjíme základní orientaci v symbolech, digitálním obsahu a pravidlech bezpečného chování.

7.9 Čtenářská gramotnost

Čtenářskou gramotnost rozvíjíme prostřednictvím pravidelného předčítání, vyprávění, rozhovorů o textu, práce s obrázky a ilustracemi, dramatizace, hádanek, říkadel, písní a vlastní tvorby dětí. Dítě se učí naslouchat, porozumět, předvídat, klást otázky, hledat podstatné informace, vyjádřit vlastní názor a vztah k textu.

7.10 Matematická gramotnost

Matematickou gramotnost rozvíjíme v běžných situacích, hře a praktických činnostech. Děti třídí, porovnávají, uspořádávají, odhadují, počítají v přiměřeném rozsahu, vnímají množství, prostor, tvar, pořadí, změnu a pravidelnost. Pracují s jednoduchými symboly a záznamy, modelují, konstruují a hledají řešení problémových situací.

8. Pedagogické diagnostikování a individualizace

8.1 Smysl pedagogického diagnostikování

Pedagogické diagnostikování je průběžný proces poznávání dítěte, jeho silných stránek, potřeb, zájmů, způsobů učení a individuálního pokroku. Neslouží k nálepkování ani porovnávání dětí. Získané informace pedagog využívá pro plánování vzdělávací nabídky a k volbě přiměřené podpory.

8.2 Metody a nástroje

- systematické i situační pozorování,
- rozhovor s dítětem,
- analýza dětské hry a činností,
- rozbor výtvorů a pracovních produktů,
- pedagogické záznamy,
- diagnostické portfolio dítěte,
- konzultace mezi pedagogy,
- informace získané při spolupráci se zákonnými zástupci,
- případně doporučení školského poradenského zařízení.

8.3 Diagnostické portfolio

Každé dítě má diagnostické portfolio, které zachycuje jeho vývoj a pokroky. Portfolio může obsahovat vybrané práce, fotografie činností, záznamy pedagoga, výroky dítěte a další doklady učení. Do výběru vhodných částí je podle možností zapojováno také dítě. Portfolio slouží pedagogům pro plánování, dítěti k uvědomování vlastního pokroku a zákonným zástupcům jako podklad pro společnou komunikaci.

8.4 Individualizace

Individualizace neznamena, že každé dítě pracuje vždy samo. Znamená, že pedagog vytváří bohatou nabídku činností a prostředí, ve kterém mohou děti různých schopností, zkušeností, potřeb a zájmů najít přiměřenou výzvu. Pedagog mění obtížnost, množství podpory, čas, pomůcky, způsob zadání i velikost skupiny tak, aby každé dítě mohlo být aktivní a zažívat pokrok.

Při plánování pedagog vychází z aktuálních záznamů, pozorování a znalosti dětí. Vzdělávací nabídka není odvozena pouze od věku dítěte, ale především od jeho individuálního vývoje a aktuální situace.

8.5 Cyklus pedagogického diagnostikování

Pedagogické diagnostikování je průběžný proces propojený s plánováním a realizací vzdělávání. Pedagog nejprve pozoruje dítě v přirozených situacích, zaznamenává podstatné skutečnosti, interpretuje je v souvislostech a následně volí vzdělávací postup. Účinnost zvoleného postupu znovu ověřuje pozorováním.

Záznamy mají zachycovat vývoj a pokrok, nikoli dítě nálepkovat. Pedagog rozlišuje mezi popisem skutečně pozorovaného chování a vlastní interpretací. Jednorázový výkon není považován za dostatečný podklad pro závěr o schopnostech dítěte.

Pravidla práce se záznamy

- záznamy jsou stručné, věcné a vztahují se ke vzdělávání dítěte,
- jsou chráněny před přístupem nepovolaných osob,
- pedagogové sdílejí informace pouze v rozsahu potřebném pro zajištění vzdělávání a podpory,
- záznamy jsou průběžně aktualizovány a využívány při plánování,
- při komunikaci s rodiči jsou zdůrazňovány konkrétní projevy, pokrok, silné stránky a další možnosti podpory.

8.6 Diagnostické portfolio dítěte

Portfolio je výběrovým souborem dokladů o procesu učení a vývoji dítěte. Může obsahovat kresby, grafomotorické projevy, fotografie výrobků a konstrukcí, záznamy dětských výpovědí, ukázky řešení problémů, záznamy pedagogického pozorování a další materiály, které mají vypovídací hodnotu.

Dítě se podle svých možností podílí na výběru některých položek. Učí se o své práci mluvit, připomínat si dřívější zkušenosti a vnímat vlastní pokrok. Portfolio není soutěžní přehlídkou nejhezčích výrobků a neslouží k porovnávání dětí.

8.7 Diagnostikování v období před vstupem do ZŠ

V posledním roce před zahájením povinné školní docházky je zvýšená pozornost věnována celkové připravenosti dítěte na přechod do základní školy. Škola sleduje zejména samostatnost, schopnost komunikovat a spolupracovat, regulovat své chování, soustředit se na činnost, dokončovat přiměřené úkoly, porozumět zadání, pracovat s chybou a využívat základní předmatematické a předčtenářské zkušenosti.

9. Podpora rozmanitosti a společného vzdělávání

9.1 Děti se speciálními vzdělávacími potřebami

Mateřská škola vytváří podmínky pro společné vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Podpůrná opatření jsou poskytována v souladu s právními předpisy a doporučeními školského poradenského zařízení. Pedagogové upravují prostředí, organizaci, komunikaci, vzdělávací strategie, pomůcky a míru podpory podle potřeb konkrétního dítěte.

Škola spolupracuje se zákonnými zástupci, pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně pedagogickým centrem a podle potřeby dalšími odborníky. Pokud je přiznán asistent pedagoga, je součástí pedagogického týmu a pracuje v součinnosti s učitelem.

9.2 Děti nadané a mimořádně nadané

Pedagogové sledují projevy nadání a vytvářejí dětem příležitosti k hlubšímu zkoumání témat, náročnějším úkolům, vlastnímu plánování, tvořivosti, experimentování a prezentaci výsledků. Podpora nadání nesmí dítě izolovat od skupiny; cílem je maximálně využít jeho potenciál a současně rozvíjet sociální, emoční a další stránky osobnosti.

9.3 Děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Dítěti, které se český jazyk učí jako další jazyk, poskytuje škola podporu od nástupu do MŠ. Pedagogové využívají názornost, gesto, obrazové a situační opory, opakování, přiměřené jazykové modely, práci v menší skupině a individualizovanou podporu. Dětem-cizincům v povinném předškolním vzdělávání je jazyková podpora poskytována podle platných právních předpisů.

9.4 Děti mladší tří let

Pokud je do mateřské školy přijato dítě mladší tří let, škola zohledňuje jeho vývojová specifika, vyšší potřebu bezpečí, odpočinku, individuální péče, podpory sebeobsluhy a přiměřeného pohybu. Prostředí a dostupnost pomůcek jsou upraveny s ohledem na bezpečnost. Adaptace probíhá citlivě a ve spolupráci s rodinou.

9.5 Prevence rizikového chování a ochrana dítěte

Prevence je přirozenou součástí každodenního života MŠ. Děti se učí rozpoznávat bezpečné a rizikové situace, chránit své tělo a soukromí, požádat o pomoc, dodržovat pravidla při pohybu, pobytu venku a kontaktu s neznámými lidmi, zvířaty a předměty. Škola vytváří prostředí založené na respektu a aktivně předchází šikaně, diskriminaci, ponižování a násilnému chování.

9.6 Rovné příležitosti a respekt k rozmanitosti

Mateřská škola vytváří podmínky, aby se každé dítě mohlo účastnit společného vzdělávání bez ohledu na své rodinné zázemí, jazyk, tempo vývoje, zdravotní či sociální znevýhodnění nebo nadání. Pedagogové vědomě předcházejí stereotypům a pracují s rozmanitostí jako s přirozenou součástí života společnosti.

Vzdělávací nabídka představuje různé rodinné situace, povolání, kultury a způsoby života přiměřené věku dětí a bez vytváření předsudků. Děti jsou vedeny k respektu, empatii, ochotě pomoci a schopnosti říci si o pomoc.

9.7 Jazyková podpora v každodenním vzdělávání

Rozvoj češtiny je součástí všech činností. Pedagogové využívají názorné situace, předměty, obrázky, gesta, opakování, jednoduché a srozumitelné formulace, rytmus, říkadla, písně, vyprávění a společné čtení. Nová slova jsou uváděna v konkrétním kontextu a opakovaně používána.

Dítě s nedostatečnou znalostí českého jazyka dostává dostatek času na porozumění a odpověď.

Pedagog respektuje, že období, kdy dítě více rozumí než mluví, může být přirozenou součástí osvojování dalšího jazyka. Podpora češtiny probíhá citlivě, bez zesměšňování a bez zákazu používání mateřského jazyka dítěte v přirozených situacích.

9.8 Podpora nadání v běžné třídě

Nadání může být patrné v různých oblastech a nemusí se projevovat rovnoměrně. Pedagogové proto sledují nejen rychlost plnění úkolů, ale také originalitu řešení, hluboký zájem o určité téma, neobvyklou paměť, tvořivost, schopnost klást otázky nebo mimořádné dovednosti v pohybové, hudební, výtvarné či jiné oblasti.

10. Vzdělávací obsah – flexibilní integrované bloky

Vzdělávací obsah je uspořádán do flexibilních integrovaných bloků. Všechny bloky propojují čtyři vzdělávací oblasti revidovaného RVP PV: Dítě a jeho tělo; Dítě a jeho psychika; Dítě, ten druhý a společnost; Dítě a svět. Současně vytvářejí příležitosti k rozvoji všech klíčových kompetencí a obou základních gramotností.

Bloky nejsou pevně přiřazeny k měsícům. Mohou se prolínat, vracet, spojovat nebo rozvíjet podle událostí, zájmů a potřeb dětí. Učitelé při plánování vybírají z očekávaných výsledků učení ty, které odpovídají aktuální vzdělávací situaci a potřebám skupiny i jednotlivých dětí.

10.1 Já a moji kamarádi

Blok podporuje adaptaci dítěte, sebepoznání, vztah k rodině, třídě a blízkým lidem. Pomáhá dítěti nalézt své místo ve skupině, vyjadřovat potřeby a emoce, navazovat vztahy a spoluvytvářet bezpečná pravidla soužití.

Hlavní smysl a účel

Blok podporuje adaptaci dítěte, sebepoznání, vztah k rodině, třídě a blízkým lidem. Pomáhá dítěti nalézt své místo ve skupině, vyjadřovat potřeby a emoce, navazovat vztahy a spoluvytvářet bezpečná pravidla soužití.

Očekávané výsledky učení, ke kterým blok směřuje

Dítě a jeho tělo

- orientuje se v základních sebeobslužných činnostech a zvládá je přiměřeně svým možnostem
- vnímá signály svého těla a sděluje základní potřeby

Dítě a jeho psychika

- pojmenuje vlastní potřeby, pocity a zájmy
- vyjadřuje své zkušenosti slovem, pohybem, kresbou či jiným způsobem
- udrží pozornost při smysluplné činnosti a dokončuje ji podle svých možností

Dítě, ten druhý a společnost

- navazuje a udržuje vztahy s dětmi i dospělými
- domlouvá se, střídá se a spolupracuje
- respektuje společně domluvená pravidla a učí se řešit konflikt přijatelným způsobem

Dítě a svět

- orientuje se v prostředí školy a jejím bezprostředním okolí
- vnímá, že je součástí rodiny, třídy a obce

Rozvoj klíčových kompetencí

- kompetence osobnostní a sociální
- kompetence komunikační
- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů

Rozvoj základních gramotností

- čtenářská – vyprávění o sobě, rodině a zážitcích; porozumění příběhu
- matematická – orientace v prostoru třídy, třídění osobních značek a předmětů, pořadí a pravidelnost

Vzdělávací strategie

- spontánní hra a vlastní volba dítěte
- prožitkové a situační učení
- rozhovor, vyprávění, práce s knihou a obrazovým materiálem
- pozorování, pokusy a experimentování
- kooperativní činnosti ve dvojicích a skupinách
- pohyb, hudba, výtvarné a dramatické vyjádření
- učení venku a práce s reálným prostředím
- reflexe, sebehodnocení a práce s chybou

Možné tematické okruhy a příležitosti

- Moje značka a moje místo ve třídě
- Moje rodina a lidé, které mám rád
- Pravidla Včeliček
- Emoce a co s nimi umím dělat
- Kamarádství, pomoc a spolupráce
- Co umím a co se chci naučit

Blok je flexibilní. Učitelé volí konkrétní témata, délku a vzdělávací nabídku podle aktuálních potřeb, zájmů, zkušeností a rozvojové úrovně dětí. Bloky se mohou vzájemně prolínat a opakovaně vracet v nových souvislostech. Není stanoveno pevné pořadí ani jednotná časová dotace.

10.2 Slavnosti, zvyky a tradice, ty neznají hranice

Blok propojuje děti s místní kulturou, rodinnými zvyky a tradicemi v průběhu roku. Rozvíjí kulturní citlivost, tvořivost, sounáležitost a respekt k různým způsobům života.

Hlavní smysl a účel

Blok propojuje děti s místní kulturou, rodinnými zvyky a tradicemi v průběhu roku. Rozvíjí kulturní citlivost, tvořivost, sounáležitost a respekt k různým způsobům života.

Očekávané výsledky učení, ke kterým blok směřuje

Dítě a jeho tělo

- zdokonaluje jemnou motoriku při tvoření a práci s různými materiály
- pohybuje se v rytmu a využívá pohyb při hudebních a dramatických činnostech

Dítě a jeho psychika

- naslouchá příběhům, říkadlům a písním a vyjadřuje jejich význam
- zapamatuje si a reprodukuje přiměřený text, melodii či rytmus
- tvoří podle vlastní představivosti

Dítě, ten druhý a společnost

- podílí se na společné přípravě slavností a akcí
- vnímá kulturní zvyklosti jako součást života lidí
- respektuje odlišnosti a různé rodinné tradice

Dítě a svět

- všímá si proměn roku a jejich vztahu k tradicím
- poznává kulturní a místní prostředí

Rozvoj klíčových kompetencí

- kompetence kulturní
- kompetence k občanství a udržitelnosti
- kompetence komunikační
- kompetence k podnikavosti a pracovní

Rozvoj základních gramotností

- čtenářská – příběhy, říkadla, koledy, pozvánky, symboly
- matematická – časová posloupnost, rytmus, vzory, počítání a rozdělování při přípravách

Vzdělávací strategie

- spontánní hra a vlastní volba dítěte
- prožitkové a situační učení
- rozhovor, vyprávění, práce s knihou a obrazovým materiálem
- pozorování, pokusy a experimentování
- kooperativní činnosti ve dvojicích a skupinách
- pohyb, hudba, výtvarné a dramatické vyjádření
- učení venku a práce s reálným prostředím
- reflexe, sebehodnocení a práce s chybou

Možné tematické okruhy a příležitosti

- Podzimní tradice a vzpomínání

- Advent, Mikuláš a Vánoce
- Masopust a karneval
- Velikonoce a příchod jara
- Den matek a rodinné oslavy
- Místní slavnosti a tradice obce

Blok je flexibilní. Učitelé volí konkrétní témata, délku a vzdělávací nabídku podle aktuálních potřeb, zájmů, zkušeností a rozvojové úrovně dětí. Bloky se mohou vzájemně prolínat a opakovaně vracet v nových souvislostech. Není stanoveno pevné pořadí ani jednotná časová dotace.

10.3 Učím se být kamarád

Blok se zaměřuje na sociální učení, komunikaci, spolupráci, respekt, empatii a řešení konfliktů. Dítě se učí, že jeho chování má důsledky a že při společném životě je třeba vnímat potřeby druhých.

Hlavní smysl a účel

Blok se zaměřuje na sociální učení, komunikaci, spolupráci, respekt, empatii a řešení konfliktů. Dítě se učí, že jeho chování má důsledky a že při společném životě je třeba vnímat potřeby druhých.

Očekávané výsledky učení, ke kterým blok směřuje

Dítě a jeho tělo

- rozpoznává situace, ve kterých potřebuje chránit své tělo a osobní prostor
- využívá pohybové hry ke spolupráci a koordinaci s ostatními

Dítě a jeho psychika

- rozpoznává a přiměřeně vyjadřuje emoce
- dokáže požádat o pomoc a nabídnout pomoc
- uvažuje o více možnostech řešení běžného problému

Dítě, ten druhý a společnost

- komunikuje s respektem a naslouchá druhým
- spolupracuje při společném úkolu
- rozpoznává nespravedlivé, nevhodné nebo ubližující chování a hledá pomoc

Dítě a svět

- chápe význam pravidel pro bezpečné a příjemné společné prostředí
- vnímá rozmanitost lidí jako přirozenou součást světa

Rozvoj klíčových kompetencí

- kompetence osobnostní a sociální
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikační
- kompetence k občanství a udržitelnosti

Rozvoj základních gramotností

- čtenářská – porozumění příběhům s morálním a vztahovým tématem, vyvozování důsledků
- matematická – hry s pravidly, střídání, strategie, jednoduché plánování

Vzdělávací strategie

- spontánní hra a vlastní volba dítěte
- prožitkové a situační učení
- rozhovor, vyprávění, práce s knihou a obrazovým materiálem
- pozorování, pokusy a experimentování
- kooperativní činnosti ve dvojicích a skupinách
- pohyb, hudba, výtvarné a dramatické vyjádření
- učení venku a práce s reálným prostředím
- reflexe, sebehodnocení a práce s chybou

Možné tematické okruhy a příležitosti

- Když se neshodneme
- Co je fér
- Prosím, děkuji, promiň
- Pomoc a spolupráce
- Každý jsme jiný
- Bezpečné a nebezpečné doteky a situace

Blok je flexibilní. Učitelé volí konkrétní témata, délku a vzdělávací nabídku podle aktuálních potřeb, zájmů, zkušeností a rozvojové úrovně dětí. Bloky se mohou vzájemně prolínat a opakovaně vracet v nových souvislostech. Není stanoveno pevné pořadí ani jednotná časová dotace.

10.4 Já a můj svět

Blok rozvíjí orientaci dítěte v okolním světě, zájem o lidi, jejich práci, dopravu, techniku, informace a širší společenské souvislosti. Podporuje otázky, hledání souvislostí a bezpečné užívání technologií.

Hlavní smysl a účel

Blok rozvíjí orientaci dítěte v okolním světě, zájem o lidi, jejich práci, dopravu, techniku, informace a širší společenské souvislosti. Podporuje otázky, hledání souvislostí a bezpečné užívání technologií.

Očekávané výsledky učení, ke kterým blok směřuje

Dítě a jeho tělo

- bezpečně se pohybuje v běžném prostředí a přizpůsobuje pohyb podmínkám
- zvládá praktické činnosti s běžnými nástroji a materiály přiměřeně věku

Dítě a jeho psychika

- klade otázky, hledá informace a sdílí zjištění
- porovnává, třídí, odhaduje a pracuje s jednoduchými symboly
- rozlišuje reálné a zprostředkované zkušenosti přiměřeně věku

Dítě, ten druhý a společnost

- poznává různé role a povolání lidí
- chová se bezpečně a ohleduplně v dopravních a veřejných situacích

Dítě a svět

- orientuje se v blízkém okolí, vnímá změny a základní časové souvislosti

- poznává smysl vybraných technologií a jednoduchých technických řešení
- chápe základní pravidla bezpečného zacházení s digitálními prostředky

Rozvoj klíčových kompetencí

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence digitální
- kompetence k podnikavosti a pracovní
- kompetence komunikační

Rozvoj základních gramotností

- čtenářská – práce s obrázkovými informacemi, mapou, značkami, knihami a jednoduchými instrukcemi
- matematická – třídění, měření, porovnávání, prostorová orientace, čas, konstrukce a logické vztahy

Vzdělávací strategie

- spontánní hra a vlastní volba dítěte
- prožitkové a situační učení
- rozhovor, vyprávění, práce s knihou a obrazovým materiálem
- pozorování, pokusy a experimentování
- kooperativní činnosti ve dvojicích a skupinách
- pohyb, hudba, výtvarné a dramatické vyjádření
- učení venku a práce s reálným prostředím
- reflexe, sebehodnocení a práce s chybou

Možné tematické okruhy a příležitosti

- Naše obec Třemešná
- Doprava a úzkorozchodná železnice
- Povolání lidí kolem nás
- Stavíme, měříme a konstruujeme
- Kniha, informace a média
- Digitální svět bezpečně a smysluplně

Blok je flexibilní. Učitelé volí konkrétní témata, délku a vzdělávací nabídku podle aktuálních potřeb, zájmů, zkušeností a rozvojové úrovně dětí. Bloky se mohou vzájemně prolínat a opakovaně vracet v nových souvislostech. Není stanoveno pevné pořadí ani jednotná časová dotace.

10.5 Já a moje zdraví

Blok vede dítě k porozumění vlastnímu tělu, zdravým návykům, pohybu, hygieně, odpočinku a prevenci úrazů. Dítě se učí rozpoznávat, co jeho zdraví podporuje a kdy potřebuje pomoc.

Hlavní smysl a účel

Blok vede dítě k porozumění vlastnímu tělu, zdravým návykům, pohybu, hygieně, odpočinku a prevenci úrazů. Dítě se učí rozpoznávat, co jeho zdraví podporuje a kdy potřebuje pomoc.

Očekávané výsledky učení, ke kterým blok směřuje

Dítě a jeho tělo

- zvládá základní pohybové dovednosti a koordinaci
- pečuje o hygienu a sebeobsluhu podle svých možností
- rozlišuje, co prospívá zdraví, a všímá si signálů únavy, hladu, žízně či bolesti

Dítě a jeho psychika

- pojmenuje základní části těla a některé tělesné pocity
- přiměřeně reaguje na rizikovou situaci a ví, na koho se obrátit
- učí se regulovat emoce a využívat jednoduché relaxační postupy

Dítě, ten druhý a společnost

- respektuje osobní hranice a soukromí své i druhých
- dodržuje bezpečnostní pravidla při společných činnostech

Dítě a svět

- rozpozná některá rizika v běžném prostředí
- chápe význam práce lékařů, záchranářů a dalších pomáhajících profesí

Rozvoj klíčových kompetencí

- kompetence osobnostní a sociální
- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence k podnikavosti a pracovní

Rozvoj základních gramotností

- čtenářská – porozumění jednoduchým zdravotním a bezpečnostním sdělením, příběhy o zdraví
- matematická – měření výšky, porovnávání, rytmus pohybu, orientace v čase a režimu dne

Vzdělávací strategie

- spontánní hra a vlastní volba dítěte
- prožitkové a situační učení
- rozhovor, vyprávění, práce s knihou a obrazovým materiálem
- pozorování, pokusy a experimentování
- kooperativní činnosti ve dvojicích a skupinách
- pohyb, hudba, výtvarné a dramatické vyjádření
- učení venku a práce s reálným prostředím
- reflexe, sebehodnocení a práce s chybou

Možné tematické okruhy a příležitosti

- Moje tělo
- Zdravé jídlo a pití
- Pohyb mě baví
- Hygiena a prevence

- U lékaře a u zubaře
- První pomoc a tísňové situace
- Odpočinek a duševní pohoda

Blok je flexibilní. Učitelé volí konkrétní témata, délku a vzdělávací nabídku podle aktuálních potřeb, zájmů, zkušeností a rozvojové úrovně dětí. Bloky se mohou vzájemně prolínat a opakovaně vracet v nových souvislostech. Není stanoveno pevné pořadí ani jednotná časová dotace.

10.6 Já a moje příroda

Blok rozvíjí vztah k živé a neživé přírodě, schopnost pozorovat změny, chápat jednoduché souvislosti a chovat se ohleduplně k prostředí. Využívá především přímou zkušenost v okolí Třemešné.

Hlavní smysl a účel

Blok rozvíjí vztah k živé a neživé přírodě, schopnost pozorovat změny, chápat jednoduché souvislosti a chovat se ohleduplně k prostředí. Využívá především přímou zkušenost v okolí Třemešné.

Očekávané výsledky učení, ke kterým blok směřuje

Dítě a jeho tělo

- pohybuje se jistě v různorodém venkovním terénu a respektuje bezpečnostní pravidla
- využívá smysly při poznávání přírodnin a prostředí

Dítě a jeho psychika

- pozoruje, porovnává, třídí a formuluje jednoduché závěry
- klade otázky a ověřuje své domněnky jednoduchým pokusem
- popisuje přírodní jevy a proměny

Dítě, ten druhý a společnost

- spolupracuje při péči o společné prostředí
- respektuje pravidla šetrného chování v přírodě

Dítě a svět

- rozlišuje některé složky živé a neživé přírody
- všímá si změn počasí a ročních období
- chápe, že lidské jednání může prostředí chránit i poškozovat

Rozvoj klíčových kompetencí

- kompetence k občanství a udržitelnosti
- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence k podnikavosti a pracovní

Rozvoj základních gramotností

- čtenářská – atlasy, encyklopedie, obrazové klíče, vyprávění o přírodě
- matematická – měření, porovnávání, třídění přírodnin, jednoduché tabulky a záznamy pozorování

Vzdělávací strategie

- spontánní hra a vlastní volba dítěte
- prožitkové a situační učení
- rozhovor, vyprávění, práce s knihou a obrazovým materiálem
- pozorování, pokusy a experimentování
- kooperativní činnosti ve dvojicích a skupinách
- pohyb, hudba, výtvarné a dramatické vyjádření
- učení venku a práce s reálným prostředím
- reflexe, sebehodnocení a práce s chybou

Možné tematické okruhy a příležitosti

- Proměny ročních období
- Les a jeho obyvatelé
- Voda kolem nás
- Počasí
- Rostliny, zahrada a péče o ně
- Třídíme a neplýtváme
- Malí badatelé

Blok je flexibilní. Učitelé volí konkrétní témata, délku a vzdělávací nabídku podle aktuálních potřeb, zájmů, zkušeností a rozvojové úrovně dětí. Bloky se mohou vzájemně prolínat a opakovaně vracet v nových souvislostech. Není stanoveno pevné pořadí ani jednotná časová dotace.

10.7 Propojování integrovaných bloků

Integrované bloky nejsou pevně svázány s kalendářními měsíci ani s jedním ročním obdobím. Pedagogové mezi nimi mohou přecházet podle dění ve třídě, zájmů dětí, místních událostí, počasí a vzniklých vzdělávacích příležitostí. Jedna situace může přirozeně rozvíjet obsah několika bloků současně.

Při plánování není cílem mechanicky splnit seznam témat. Důležitá je kvalita zkušenosti dítěte, propojení vzdělávacích oblastí a postupný rozvoj očekávaných výsledků učení, klíčových kompetencí a základních gramotností.

10.8 Příklady dlouhodobějších vzdělávacích situací

Naše obec a místo, kde žijeme

Děti mohou společně vytvářet jednoduchou mapu okolí, fotografovat nebo kreslit významná místa, sledovat dopravu, navštívit obecní úřad, poštu či další místní instituce, porovnávat vzdálenosti a přemýšlet o tom, co lidé v obci potřebují. Činnost propojuje komunikaci, orientaci v prostoru, matematické představy, občanské povědomí a vztah k místu.

Od semínka k rostlině

Děti plánují pěstování, připravují nádoby nebo záhon, pozorují klíčení, měří a porovnávají růst, dokumentují změny kresbou či fotografií a hledají podmínky potřebné pro život rostlin. Projekt přirozeně propojuje environmentální vzdělávání, matematickou gramotnost, jazyk, pracovní dovednosti a odpovědnost.

Co potřebujeme pro zdravý den

Děti společně zkoumají pohyb, odpočinek, pitný režim, stravu, hygienu a psychickou pohodu. Třídí potraviny, připravují jednoduché pokrmy, sledují reakce těla při pohybu, učí se pojmenovat emoce a hledají způsoby, jak se uklidnit nebo požádat o pomoc.

Příběh, který společně vytvoříme

Děti společně vymýšlejí postavy a děj, kreslí kulisy, vyrábějí rekvizity, určují pořadí scén, dramatizují příběh a případně jej zaznamenají fotografií nebo zvukem. Rozvíjí se vyjadřování, spolupráce, kulturní kompetence, tvořivost, plánování a schopnost dokončit společné dílo.

10.9 Rozšířené příklady realizace integrovaných bloků

Následující příklady nejsou závazným seznamem témat ani týdenním plánem. Slouží pedagogům jako metodická opora pro tvorbu bohaté vzdělávací nabídky a ukazují, jak lze v každém bloku propojovat zkušenost dítěte, očekávané výsledky učení, kompetence, gramotnosti a pedagogické diagnostikování.

10.9.1 Já a moji kamarádi – rozšířená vzdělávací nabídka

Blok podporuje především bezpečnou adaptaci, orientaci v prostředí mateřské školy a postupné vytváření vztahů. V jednotřídní heterogenní skupině je důležité, aby mladší děti získávaly jistotu a starší děti měly příležitost přirozeně pomáhat, nikoli však přebírat odpovědnost dospělého. Pedagog sleduje, jak dítě navazuje kontakt, zda umí vyjádřit potřebu, přijmout jednoduché pravidlo a vyhledat pomoc.

Vzdělávací situace mohou vycházet z každodenního života třídy: společné hledání míst pro hračky, vytváření značek a pravidel, plánování podoby herních koutků, příprava narozeninového přání, řešení drobného konfliktu, domluva při společné stavbě nebo péče o nově přichozí dítě. Pedagog využívá skutečné situace místo uměle vytvořených poučení.

Komunikační rozvoj je podporován ranními rozhovory, vyprávěním zážitků, společným čtením, dramatizací a hrami s rolemi. Děti se učí naslouchat, počkat na vhodnou chvíli, formulovat prosbu, nesouhlas nebo omluvu. U dětí, které mluví méně, pedagog využívá obrazovou oporu, gesta, volbu z možností a dostatek času na odpověď.

Matematická gramotnost se rozvíjí při reálném uspořádávání prostředí: kolik míst potřebujeme u stolu, zda je pro všechny dost hrnků, kdo je první a poslední, jak rozdělit materiál mezi skupiny, jak porovnat velikost staveb nebo počet dětí v herních koutcích. Dítě pracuje s množstvím a vztahy v situaci, která pro něj má smysl.

Pedagogická reflexe se zaměřuje na to, zda se každé dítě ve třídě cítí přijímané, zda má alespoň jeden bezpečný vztah s dospělým a možnost navazovat vztahy s dětmi, zda pravidla skutečně pomáhají soužití a zda se daří řešit konflikty bez ponižování a mocenského nátlaku.

10.9.2 Slavnosti, zvyky a tradice – rozšířená vzdělávací nabídka

Blok otevírá dětem kulturní dědictví, rodinné a místní tradice a současně vytváří prostor pro respekt k tomu, že jednotlivé rodiny mohou svátky a zvyky prožívat odlišně. Pedagog nepředpokládá jednotnou zkušenost všech dětí a vybízí je ke sdílení toho, co znají ze svého domova.

Děti mohou zkoumat, proč lidé slaví, jak se na slavnost připravuje prostor, co je potřeba naplánovat, vyrobit nebo nacvičit. Při přípravě společné události se přirozeně rozvíjí pracovní kompetence, spolupráce, plánování, jazyk, matematické představy i estetické vnímání.

Kulturní obsah je vhodné propojovat s autentickými předměty, fotografiemi, hudbou, příběhy pamětníků a návštěvami místních akcí. Děti mohou porovnávat dřívější a současné podoby tradic, hledat společné znaky a tvořit vlastní varianty. Smyslem není reprodukovat naučený program pro dospělé, ale umožnit dětem tradici pochopit a aktivně prožít.

Čtenářská gramotnost se rozvíjí prostřednictvím příběhů, legend, básní, říkadel, pozvánek, přání a jednoduchých informačních textů. Děti předvídají děj, hledají význam slov, vyprávějí vlastní verze a vytvářejí společné knihy nebo kroniku třídy.

Při hodnocení pedagog sleduje, zda děti rozumějí smyslu činností, zda mají prostor pro vlastní nápady a zda prezentace pro veřejnost nepřevažuje nad samotným vzdělávacím procesem. Důležitější než bezchybný výsledek vystoupení je aktivní účast, radost a zkušenost dětí.

10.9.3 Učím se být kamarád – rozšířená vzdělávací nabídka

Blok je zaměřen na sociální a emoční učení. Děti se učí rozpoznávat a pojmenovávat vlastní emoce, všimnout si prožívání druhých, hledat přijatelné způsoby vyjádření zlosti, zklamání nebo nesouhlasu a postupně přebírat odpovědnost za své jednání.

Pedagog pracuje s konfliktem jako s příležitostí k učení. Pomáhá dětem popsat, co se stalo, co kdo potřeboval, jaké řešení již zkusily a jaké další možnosti existují. Neřeší automaticky každý spor za děti, ale poskytuje podporu odpovídající jejich věku a zkušenosti.

Vhodné jsou kooperativní úkoly, při nichž není možné uspět bez domluvy: společná stavba, přenos materiálu, příprava hry pro jinou skupinu, dramatizace, týmové výtvarné dílo nebo jednoduché badatelské úkoly. Pedagog následně s dětmi reflektuje, co spolupráci pomáhalo a co ji komplikovalo.

Součástí bloku je prevence ubližování a sociálního vylučování. Děti se učí rozlišovat legraci, která je příjemná všem, od chování, které druhého zraňuje. Vědí, že mohou říci stop, odejít ze situace a obrátit se na dospělého. Pedagog sleduje opakující se vztahové vzorce a zasahuje včas.

V heterogenní třídě se podporuje přirozená pomoc mezi dětmi, ale zároveň se dbá na to, aby starší nebo schopnější dítě nebylo dlouhodobě stavěno do role pomocníka. Každé dítě potřebuje také vlastní prostor pro hru, učení a vztahy s vrstevníky.

10.9.4 Já a můj svět – rozšířená vzdělávací nabídka

Blok vychází z bezprostředního okolí dítěte a postupně rozšiřuje jeho orientaci ve světě. Děti poznávají domov, školu, obec, dopravu, povolání, služby a základní společenské instituce. Učí se, že prostředí kolem nás vytvářejí lidé a že i dítě může přiměřeně svým možnostem ovlivnit jeho podobu.

Třemešná a její okolí poskytují příležitost pro místně zakotvené učení. Děti mohou sledovat trasu vycházky, vytvářet mapy, značit důležitá místa, porovnávat fotografie, všimnout si dopravních situací, pozorovat práci lidí a klást otázky při návštěvách místních institucí.

Digitální kompetence lze rozvíjet například dokumentováním změn v okolí, společným vyhledáním obrázku nebo informace za podpory pedagoga, poslechem zvukového záznamu či tvorbou jednoduchého digitálního výstupu. Pedagog vždy propojuje digitální zkušenost s reálným světem.

Bezpečnostní témata jsou zasazována do konkrétních situací: přecházení komunikace, pohyb u železnice, kontakt s neznámým člověkem, přivolání pomoci, orientace podle značek nebo bezpečné chování při výletu. Děti si postupy zkoušejí prakticky a učí se vysvětlit jejich smysl.

Pedagog podporuje otázky dětí a nevystupuje pouze jako zdroj hotových odpovědí. Společně s dětmi hledá informace v knihách, mapách, fotografiích a při přímém pozorování. Dítě se tak učí, že poznání vzniká z otázky, zkoumání a ověřování.

10.9.5 Já a moje zdraví – rozšířená vzdělávací nabídka

Zdraví je pojímáno celostně. Děti poznávají své tělo, jeho potřeby a možnosti, učí se vnímat signály únavy, hladu, žízně, napětí a emocí. Získávají praktické návyky v hygieně, oblékání, stolování, bezpečném pohybu a péči o vlastní věci.

Pohybové činnosti jsou pravidelné a pestré. Vedle spontánního pohybu pedagog nabízí lokomoční, manipulační, rovnovážné a koordinační úkoly, rytmické hry, zdravotně zaměřené cvičení a činnosti venku. Důraz je na radost z pohybu a individuální pokrok, nikoli na soutěžní výkon.

Děti se učí rozpoznat situace, ve kterých potřebují pomoc dospělého. Prostřednictvím modelových situací si osvojují, jak přivolat pomoc, co sdělit, jak reagovat při drobném úrazu a proč nesmí manipulovat s nebezpečnými předměty nebo neznámými látkami.

Psychická pohoda je podporována možností odpočinku, klidného místa, rozhovoru a přiměřené volby. Pedagog pomáhá dětem hledat strategie pro zklidnění: dech, pohyb, krátké odloučení od hlučné skupiny, pojmenování emocí, kontakt s blízkým dospělým nebo návrat k oblíbené činnosti.

Téma stravování je vedeno bez moralizování a nálepkování potravin. Děti poznávají pestrost jídelníčku, původ potravin, zásady hygieny a význam pitného režimu. Mohou se podílet na jednoduché přípravě pokrmů a kultivaci stolování.

10.9.6 Já a moje příroda – rozšířená vzdělávací nabídka

Blok staví na pravidelném přímém kontaktu s přírodou. Děti pozorují, jak se stejné místo proměňuje během roku, všímají si počasí, rostlin, živočichů, půdy a vody. Učí se používat smysly, jednoduché pomůcky a zaznamenávat svá zjištění kresbou, značkou, fotografií nebo společným zápisem pedagoga.

Badatelské činnosti začínají otázkou nebo překvapením. Děti mohou odhadovat, co se stane s ledem v různých podmínkách, které předměty plavou, co potřebuje semínko ke klíčení nebo kde se na zahradě drží nejvíce vody. Pedagog podporuje formulování předpokladů a následné ověřování.

Environmentální odpovědnost se rozvíjí prostřednictvím konkrétní péče: šetrné zacházení s vodou a materiály, třídění odpadu, péče o rostliny, úklid okolí, ohleduplnost k živočichům a používání přírodnin bez zbytečného ničení. Děti mají zažívat, že jejich jednání má skutečný dopad.

Matematická gramotnost se přirozeně uplatňuje při měření, třídění, porovnávání, odhadu, zaznamenávání počasí, počítání přírodnin a hledání pravidelností. Čtenářská gramotnost se rozvíjí při práci s atlasy, encyklopediemi, příběhy o přírodě a při společném formulování zjištění.

Pedagog dbá na bezpečnost při pobytu venku, ale neodstraňuje všechny přiměřené výzvy. Dítě potřebuje získávat zkušenost s nerovným terénem, různými povrchy, počasím a používáním jednoduchých nástrojů pod dohledem. Tím se rozvíjí odhad vlastních možností a odpovědné chování.

10.10 Vzdělávací oblasti podle revidovaného RVP PV

Vzdělávací obsah mateřské školy vychází ze čtyř vzájemně propojených vzdělávacích oblastí revidovaného RVP PV. Jejich členění je orientační; v každodenní pedagogické práci se přirozeně prolínají. Učitelé nesměřují k izolovanému plnění jednotlivých položek, ale vytvářejí situace, v nichž dítě jedná, komunikuje, objevuje, spolupracuje, tvoří a získává zkušenosti v souvislostech.

10.10.1 Dítě a jeho tělo

Biologická oblast podporuje tělesný rozvoj, pohybové dovednosti, vnímání vlastního těla, zdravé návyky, sebeobsluhu, bezpečnost a psychofyzickou pohodu. V MŠ Třemešná je rozvíjena v každodenním režimu, při spontánním i řízeném pohybu, pobytu venku, sebeobsluze, stolování, hygieně, pracovních a manipulačních činnostech.

- dítě získává jistotu v základních pohybových dovednostech a koordinaci pohybu,
- rozvíjí jemnou motoriku, grafomotoriku a koordinaci ruky a oka,
- orientuje se ve svém těle, vnímá jeho potřeby a učí se o ně přiměřeně pečovat,
- zvládá postupně sebeobslužné a hygienické činnosti odpovídající věku a možnostem,
- rozlišuje situace bezpečné a rizikové a ví, na koho se obrátit o pomoc,
- vytváří si pozitivní vztah k pohybu, pobytu venku, odpočinku a zdravému životnímu stylu.

10.10.2 Dítě a jeho psychika

Psychologická oblast zahrnuje rozvoj poznávacích procesů, řeči a jazyka, představivosti, tvořivosti, emocí, vůle a sebepojetí. Pedagogové podporují zvědavost dítěte, jeho schopnost klást otázky, hledat řešení, vyjadřovat myšlenky, pracovat s informacemi a reflektovat vlastní zkušenost.

- dítě komunikuje přiměřeně svým možnostem, naslouchá a rozšiřuje slovní zásobu,
- projevuje zájem o knihy, příběhy, symboly, značky a různé podoby sdělení,
- třídí, porovnává, uspořádává, odhaduje a hledá jednoduché vztahy a pravidelnosti,
- soustředí se na přiměřenou činnost, dokončuje ji a hledá vlastní postup,
- využívá fantazii a tvořivost při hře, výtvarném, hudebním, pohybovém a dramatickém vyjádření,
- rozpoznává a pojmenovává své prožívání, učí se regulovat emoce a přijímat přiměřenou odpovědnost.

10.10.3 Dítě, ten druhý a společnost

Sociálně-kulturní oblast propojuje vztah dítěte k druhým lidem, skupině, pravidlům soužití, kultuře a společnosti. V jednotřídní MŠ je významnou příležitostí heterogenní složení třídy Včeličky, které umožňuje přirozené učení mezi různě starými dětmi.

- dítě navazuje a udržuje vztahy, komunikuje s dětmi i dospělými,
- učí se spolupracovat, domlouvat se, střídat role, respektovat dohodnutá pravidla a řešit konflikty,
- vnímá potřeby a emoce druhých, nabízí a přijímá pomoc,
- poznává kulturní tradice, příběhy, hudbu, výtvarné a dramatické projevy,
- orientuje se v základních společenských pravidlech a učí se odpovědnosti za své jednání,
- respektuje rozmanitost lidí a postupně si vytváří postoje založené na úctě a ohleduplnosti.

10.10.4 Dítě a svět

Environmentální oblast rozvíjí orientaci dítěte v přírodním, technickém a společenském prostředí. Třemešná a její okolí poskytují bohaté možnosti pro přímé pozorování přírody, proměn ročních období, života obce, dopravy i lidské práce. Učení vychází především z vlastní zkušenosti dítěte.

- dítě si všímá změn a dějů v okolí, klade otázky a hledá vysvětlení,
- poznává živou a neživou přírodu a jednoduché souvislosti mezi organismy a prostředím,
- orientuje se v blízkém okolí školy a obce a rozpoznává vybrané služby, instituce a povolání,
- získává zkušenosti s časem, prostorem, změnou, příčinou a následkem,
- chová se ohleduplně k přírodě, materiálům a společnému prostředí,
- využívá jednoduché nástroje a technologie přiměřeně věku a bezpečně.

10.11 Zásady tvorby a realizace integrovaných bloků

Integrované bloky jsou flexibilní. Nejsou pevně přiřazeny jednotlivým měsícům a jejich pořadí ani délka nejsou závazné. Pedagogové je otevírají podle aktuálního života třídy, zájmů a potřeb dětí, situace v obci, přírodních podmínek a vznikajících příležitostí k učení. Jeden blok může být rozvíjen opakovaně v různých souvislostech a může se přirozeně prolínat s ostatními.

Každý integrovaný blok obsahuje hlavní smysl a účel, okruhy očekávaných výsledků učení, vazby na vzdělávací oblasti, klíčové kompetence a základní gramotnosti a příklady vzdělávací nabídky.

Konkrétní činnosti však nejsou závazným seznamem. Učitel je vybírá a doplňuje podle pedagogického diagnostikování a aktuálního složení třídy.

10.12.1 Já a moji kamarádi

Smyslem bloku je vytvořit bezpečné společenství třídy, ve kterém se dítě orientuje, cítí přijaté a postupně se učí být aktivním členem skupiny. Blok podporuje adaptaci, vztahy, komunikaci, sebeobsluhu, samostatnost a spoluvytváření pravidel.

Směřování k očekávaným výsledkům učení

- orientuje se v prostředí MŠ a denním rytmu
- vyjadřuje své potřeby a přání přijatelným způsobem
- navazuje kontakt s dětmi a dospělými
- spolupracuje při hře a jednoduchých společných úkolech
- respektuje dohodnutá pravidla a chápe jejich smysl
- zvládá přiměřenou sebeobsluhu a péči o své věci

Příklady vzdělávací nabídky

- seznamovací a jmenné hry
- společná tvorba pravidel třídy pomocí fotografií a symbolů
- orientační hry v prostorách školy
- společné stavby a kooperativní úkoly
- rozhovory o rodině, domově a tom, co dítě potřebuje, aby se cítilo bezpečně
- práce s knihou a příběhem o přátelství
- činnosti podporující samostatné oblékání, stolování a úklid

Vazba na vzdělávací oblasti

Blok propojuje všechny čtyři vzdělávací oblasti – Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě, ten druhý a společnost a Dítě a svět. Konkrétní důraz se mění podle situace, záměru pedagoga a potřeb dětí.

Pedagogické diagnostikování a reflexe

Pedagog sleduje především aktivitu dítěte, jeho způsob komunikace, samostatnost, strategie řešení problémů, spolupráci, schopnost využívat předchozí zkušenost a individuální pokrok. Zjištění zaznamenává pouze tehdy, mají-li význam pro další plánování. Po realizaci vyhodnotí, co děti skutečně rozvíjelo, které situace je zaujaly a jak má vzdělávací nabídka pokračovat.

10.12.2 Slavnosti, zvyky a tradice, ty neznají hranice

Smyslem bloku je umožnit dětem aktivně poznávat kulturní tradice, svátky a společenské události, vnímat jejich význam pro rodinu a obec a současně respektovat různorodost zkušeností jednotlivých rodin.

Směřování k očekávaným výsledkům učení

- zapojuje se do přípravy společné události a přijímá přiměřenou roli
- vyjadřuje zážitky slovem, pohybem, hudbou, výtvarně nebo dramaticky
- naslouchá příběhu a dokáže zachytit jeho podstatné prvky
- poznává vybrané tradice a kulturní projevy
- spolupracuje při tvorbě společného díla
- vnímá, že lidé mohou stejné svátky prožívat různým způsobem

Příklady vzdělávací nabídky

- práce s příběhy, koledami, říkadly a lidovou slovesností
- výroba dekorací a společná proměna prostředí
- příprava pozvánky, přání nebo programu
- pečení a jednoduché praktické činnosti spojené s tradicemi
- dramatizace a hudebně-pohybové činnosti
- setkání s rodiči, prarodiči nebo místní komunitou
- porovnávání starých a současných fotografií a předmětů

Vazba na vzdělávací oblasti

Blok propojuje všechny čtyři vzdělávací oblasti – Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě, ten druhý a společnost a Dítě a svět. Konkrétní důraz se mění podle situace, záměru pedagoga a potřeb dětí.

Pedagogické diagnostikování a reflexe

Pedagog sleduje především aktivitu dítěte, jeho způsob komunikace, samostatnost, strategie řešení problémů, spolupráci, schopnost využívat předchozí zkušenost a individuální pokrok. Zjištění zaznamenává pouze tehdy, mají-li význam pro další plánování. Po realizaci vyhodnotí, co děti skutečně rozvíjelo, které situace je zaujaly a jak má vzdělávací nabídka pokračovat.

10.12.3 Učím se být kamarád

Smyslem bloku je rozvíjet sociální a emoční dovednosti, schopnost spolupracovat, vnímat druhého člověka, řešit běžné konflikty a vytvářet bezpečné vztahy bez ubližování a vylučování.

Směřování k očekávaným výsledkům učení

- rozpoznává a pojmenovává základní emoce
- sděluje nesouhlas, prosbu a omluvu přiměřeným způsobem
- naslouchá druhému a zohledňuje jeho potřeby
- hledá s podporou řešení konfliktu
- dokáže požádat o pomoc a nabídnout pomoc
- rozlišuje přijatelné a nepřijatelné chování ve vztazích

Příklady vzdělávací nabídky

- modelové situace a práce s maňáskem
- kooperativní hry bez soutěžního výsledku
- dramatizace konfliktů a hledání více řešení
- emoční karty, příběhy a rozhovory
- společné plánování a rozdělování rolí
- hry na důvěru a vzájemnou pomoc
- reflexe po společné činnosti: co nám pomohlo spolupracovat

Vazba na vzdělávací oblasti

Blok propojuje všechny čtyři vzdělávací oblasti – Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě, ten druhý a společnost a Dítě a svět. Konkrétní důraz se mění podle situace, záměru pedagoga a potřeb dětí.

Pedagogické diagnostikování a reflexe

Pedagog sleduje především aktivitu dítěte, jeho způsob komunikace, samostatnost, strategie řešení problémů, spolupráci, schopnost využívat předchozí zkušenost a individuální pokrok. Zjištění zaznamenává pouze tehdy, mají-li význam pro další plánování. Po realizaci vyhodnotí, co děti skutečně rozvíjelo, které situace je zaujaly a jak má vzdělávací nabídka pokračovat.

10.12.4 Já a můj svět

Smyslem bloku je rozvíjet orientaci dítěte v místě, kde žije, v obci, dopravě, službách a práci lidí. Dítě získává zkušenost, že svět lze pozorovat, popisovat, mapovat, porovnávat a aktivně poznávat.

Směřování k očekávaným výsledkům učení

- orientuje se v blízkém okolí a poznává významná místa
- chápe základní pravidla bezpečného pohybu v dopravě
- poznává vybraná povolání, služby a instituce
- používá jednoduché prostorové pojmy a symboly
- klade otázky a vyhledává informace s podporou dospělého
- sdílí své zkušenosti a prezentuje jednoduché zjištění

Příklady vzdělávací nabídky

- vycházky po Třemešné a tvorba jednoduché mapy
- fotografování nebo kreslení významných míst
- pozorování dopravy a dopravních značek
- návštěvy místních institucí podle možností
- hry na obchod, poštu, lékaře, hasiče nebo obecní úřad
- práce s mapou, plánkem a piktogramy
- stavba obce z kostek a přírodních materiálů

Vazba na vzdělávací oblasti

Blok propojuje všechny čtyři vzdělávací oblasti – Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě, ten druhý a společnost a Dítě a svět. Konkrétní důraz se mění podle situace, záměru pedagoga a potřeb dětí.

Pedagogické diagnostikování a reflexe

Pedagog sleduje především aktivitu dítěte, jeho způsob komunikace, samostatnost, strategie řešení problémů, spolupráci, schopnost využívat předchozí zkušenost a individuální pokrok. Zjištění zaznamenává pouze tehdy, mají-li význam pro další plánování. Po realizaci vyhodnotí, co děti skutečně rozvíjelo, které situace je zaujaly a jak má vzdělávací nabídka pokračovat.

10.12.5 Já a moje zdraví

Smyslem bloku je vést dítě k porozumění vlastnímu tělu a jeho potřebám, k radosti z pohybu, zdravým návykům, bezpečnému chování a postupnému zvládání vlastních emocí a zátěžových situací.

Směřování k očekávaným výsledkům učení

- vnímá a pojmenovává základní potřeby svého těla
- zvládá hygienické a sebeobslužné návyky
- pohybuje se koordinovaně a s rostoucí jistotou
- rozpozná vybraná rizika a ví, jak vyhledat pomoc
- rozlišuje základní principy zdravého denního režimu
- využívá jednoduché způsoby zklidnění a regulace emocí

Příklady vzdělávací nabídky

- pohybové dráhy a hry v interiéru i venku
- poznávání těla prostřednictvím pohybu, kresby a modelu
- praktická hygiena a péče o prostředí
- příprava jednoduchého pokrmu a rozhovory o pestré stravě
- modelové situace přivolání pomoci
- dechová a relaxační cvičení
- pokusy se smysly, tepem, dechem a reakcí těla na pohyb

Vazba na vzdělávací oblasti

Blok propojuje všechny čtyři vzdělávací oblasti – Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě, ten druhý a společnost a Dítě a svět. Konkrétní důraz se mění podle situace, záměru pedagoga a potřeb dětí.

Pedagogické diagnostikování a reflexe

Pedagog sleduje především aktivitu dítěte, jeho způsob komunikace, samostatnost, strategie řešení problémů, spolupráci, schopnost využívat předchozí zkušenost a individuální pokrok. Zjištění zaznamenává pouze tehdy, mají-li význam pro další plánování. Po realizaci vyhodnotí, co děti skutečně rozvíjelo, které situace je zaujaly a jak má vzdělávací nabídka pokračovat.

10.12.6 Já a moje příroda

Smyslem bloku je rozvíjet vztah k přírodě prostřednictvím pravidelného přímého kontaktu, pozorování, badatelských činností a konkrétní péče o prostředí. Dítě se učí vnímat souvislosti a důsledky lidského jednání.

Směřování k očekávaným výsledkům učení

- pozoruje přírodní jevy a zaznamenává změny
- třídí a porovnává přírodniny podle zvolených znaků
- formuluje jednoduchý předpoklad a ověřuje jej
- poznává základní potřeby rostlin a živočichů
- chová se ohleduplně k živým organismům a prostředí
- využívá zkušenosti s množstvím, měřením, časem a změnou

Příklady vzdělávací nabídky

- dlouhodobé pozorování vybraného místa v okolí
- pěstování rostlin a dokumentace jejich růstu
- jednoduché pokusy s vodou, půdou, světlem, ledem a větrem
- pozorování živočichů bez zbytečného rušení
- třídění odpadu a práce s opakovaně použitelnými materiály
- měření a porovnávání přírodnin
- práce s atlasem, encyklopedií a přírodovědným příběhem

Vazba na vzdělávací oblasti

Blok propojuje všechny čtyři vzdělávací oblasti – Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě, ten druhý a společnost a Dítě a svět. Konkrétní důraz se mění podle situace, záměru pedagoga a potřeb dětí.

Pedagogické diagnostikování a reflexe

Pedagog sleduje především aktivitu dítěte, jeho způsob komunikace, samostatnost, strategie řešení problémů, spolupráci, schopnost využívat předchozí zkušenost a individuální pokrok. Zjištění zaznamenává pouze tehdy, mají-li význam pro další plánování. Po realizaci vyhodnotí, co děti skutečně rozvíjelo, které situace je zaujaly a jak má vzdělávací nabídka pokračovat.

10.13 Propojování klíčových kompetencí a základních gramotností

Klíčové kompetence a základní gramotnosti nejsou samostatnými vyučovacími tématy. Rozvíjejí se uvnitř integrovaných bloků při smysluplných činnostech. Pedagogové proto při plánování zvažují nejen obsah činnosti, ale také to, jaké jednání dítěte činnost vyvolává – zda dítě přemýšlí, komunikuje, spolupracuje, rozhoduje se, tvoří, pracuje s informací, vytrvá nebo reflektuje svůj postup.

Čtenářská gramotnost

Čtenářská gramotnost je rozvíjena prostřednictvím pravidelného společného čtení, vyprávění, rozhovorů o textu, práce s ilustrací, symboly, piktogramy, nápisy a informačními zdroji. Dítě předvídá, klade otázky, propojuje obsah s vlastní zkušeností, vyjadřuje názor a vytváří vlastní sdělení.

Matematická gramotnost

Matematická gramotnost vyrůstá z praktických situací. Děti porovnávají množství, třídí, řadí, odhadují, měří, orientují se v prostoru a čase, hledají pravidelnosti a řeší jednoduché problémy. Pedagog využívá především manipulaci, pohyb, stavění, stolování, přírodovědné pokusy, hry a skutečné potřeby třídy.

10.14 Role pedagoga při práci s integrovaným blokem

- vychází z pedagogické diagnostiky, zájmů a zkušeností dětí,
- formuluje vzdělávací záměr a vybírá přiměřené očekávané výsledky učení,
- připravuje prostředí a materiály, které umožňují samostatnou aktivitu a volbu,
- nabízí různé úrovně obtížnosti a podporuje děti podle jejich potřeb,
- využívá spontánně vzniklé situace a neulpívá na předem připraveném scénáři,
- pozoruje proces učení a poskytuje popisnou zpětnou vazbu,
- reflektuje účinnost nabídky a zjištění využívá pro další plánování.

10.15 Závaznost a otevřenost vzdělávacího obsahu

Pro pedagogy jsou závazné vize a cíle ŠVP, principy pedagogické práce, směřování k očekávaným výsledkům učení a soubor integrovaných bloků. Konkrétní témata, podtémata, projekty, délku jejich realizace a jednotlivé činnosti volí pedagogové pružně. Tím je zachována jednotná koncepce školy a současně možnost skutečně reagovat na děti v konkrétní třídě.

11. Práce se vzdělávacím obsahem na úrovni třídy

11.1 Plánování

Pedagogové třídy Včeličky vycházejí z tohoto ŠVP, z aktuálního pedagogického diagnostikování, z událostí v životě dětí a z jejich zájmů. Na úrovni třídy vytvářejí pracovní plán vzdělávací nabídky, který je otevřený a průběžně se mění. Nejde o pevný seznam témat, která musí být „probrána“, ale o plán příležitostí k učení.

- zvolit vhodný integrovaný blok nebo propojit více bloků,
- stanovit záměr a vybrat očekávané výsledky učení, ke kterým má nabídka směřovat,
- zohlednit konkrétní děti a jejich aktuální potřeby,
- navrhnout prostředí, materiály a činnosti umožňující volbu a různé úrovně náročnosti,
- promyslet rozvoj klíčových kompetencí a gramotností,
- průběžně pozorovat odezvu dětí a nabídku upravovat,
- po ukončení či posunu tématu stručně vyhodnotit, co se podařilo a co je třeba rozvíjet dál.

11.2 Role dítěte v plánování

Děti jsou přiměřeně věku zapojovány do plánování. Pedagog zjišťuje, co děti o tématu vědí, co je zajímavé, co by chtěly zjistit nebo vytvořit. Děti mohou navrhnout otázky, činnosti, pomůcky, výlety,

pokusy nebo podobu společného výstupu. Tím se posiluje jejich iniciativa, odpovědnost a motivace k učení.

11.3 Hodnocení integrovaných bloků

Hodnocení probíhá průběžně a po významnějších tematických celcích. Pedagogové sledují zejména zapojení dětí, kvalitu učení, funkčnost zvolených strategií, míru individualizace, rozvoj vybraných očekávaných výsledků učení a potřeby pro další plánování. Hodnocení je stručné, věcné a využitelné pro další práci.

11.4 Třídní plánování v praxi

Třídní plánování je pracovní nástroj pedagogů. Vychází ze ŠVP, aktuálního složení třídy, pedagogické diagnostiky, zájmů dětí a situací, které se v průběhu roku objevují. Nemá podobu pevného seznamu činností na dlouhé období; umožňuje reagovat na vývoj skupiny.

Pedagogové si před zahájením vzdělávacího celku formulují záměr, vybírají relevantní očekávané výsledky učení a promýšlejí příležitosti, ve kterých se mohou projevit. Následně připravují prostředí, materiály a nabídku činností různé obtížnosti.

Otázky pro plánování

- Co děti o tématu již vědí a jaké zkušenosti mají?
- Co je aktuálně zajímavé a jaké otázky kladou?
- Které děti potřebují větší podporu a které rozšiřující výzvu?
- Jaké konkrétní zkušenosti mohou děti získat vlastní činností?
- Jak zapojíme pohyb, komunikaci, tvořivost, spolupráci a pobyt venku?
- Jak poznáme, že vzdělávací nabídka vedla k učení a pokroku?

11.5 Reflexe pedagogů

Po ukončení nebo v průběhu delšího celku pedagogové stručně vyhodnocují, co děti skutečně zaujalo, jaké strategie byly účinné, které očekávané výsledky učení se dařilo rozvíjet, co bylo pro děti příliš snadné nebo obtížné a jaké nové otázky či zájmy vznikly.

Reflexe není administrativním popisem toho, co se uskutečnilo. Má sloužit k rozhodování o dalším postupu. Zjištění se promítají do dalšího plánování a podle potřeby také do úprav prostředí, organizace nebo vzdělávacích strategií.

1. 12. Spolupráce a návaznost mateřské a základní školy

12. Spolupráce a návaznost mateřské a základní školy

Významnou výhodou Třemešné je skutečnost, že mateřská a základní škola tvoří jeden právní subjekt. Tato organizační blízkost umožňuje vytvářet přirozenou kontinuitu předškolního a základního vzdělávání při respektování specifik obou stupňů.

- vzájemné návštěvy dětí MŠ a žáků ZŠ,
- seznamování předškolních dětí s prostředím školy, školní družiny a vybranými zaměstnanci,
- společné kulturní, sportovní, čtenářské, environmentální nebo projektové aktivity,
- odborná komunikace pedagogů MŠ a 1. stupně o návaznosti vzdělávání, nikoli o „předbíhání učiva“,
- podpora rodičů při rozhodování a orientaci v otázkách školní připravenosti,

- předávání informací o dítěti pouze v souladu s právními předpisy a se zřetelem k jeho nejlepšímu zájmu.

Cílem není dítě „připravit na školu“ nácvikem školních výkonů, ale rozvíjet jeho samostatnost, komunikaci, schopnost učit se, spolupracovat, soustředit se, řešit problém, pečovat o sebe a bezpečně zvládat běžné životní situace.

12.1 Plynulý přechod dítěte do základní školy

Výhodou ZŠ a MŠ Třemešná je možnost přirozené spolupráce mateřské a základní školy v rámci jednoho právního subjektu. Přechod dítěte do základního vzdělávání je chápán jako proces, nikoli jako jednorázová příprava před zápisem.

Děti se podle možností seznamují s prostředím základní školy, pedagogy a některými školními aktivitami. Mohou se účastnit společných kulturních, sportovních, environmentálních nebo komunitních akcí. Smyslem je snižovat nejistotu z nového prostředí a podporovat pozitivní očekávání.

Pedagogové MŠ a ZŠ podle organizačních možností sdílejí obecné zkušenosti týkající se přechodu dětí, nároků prostředí a podpory samostatnosti. Při předávání informací o konkrétním dítěti jsou vždy respektována pravidla ochrany osobních údajů a zákonné podmínky.

12.2 Spolupráce s rodinou před vstupem dítěte do ZŠ

Rodiče dostávají průběžné, konkrétní a srozumitelné informace o pokroku dítěte. Konzultace se zaměřují na silné stránky, samostatnost, komunikaci, sociální fungování, pracovní návyky, schopnost soustředit se a další oblasti důležité pro zvládnutí změny prostředí.

Škola rodičům vysvětluje, že připravenost na školu není pouze souborem izolovaných znalostí. Důležitá je také schopnost navazovat vztahy, přijmout přiměřené pravidlo, vytrvat u činnosti, požádat o pomoc, vyjádřit potřebu, zvládat běžnou sebeobsluhu a učit se z vlastní zkušenosti.

12.3 Spolupráce s dalšími partnery

Mateřská škola podle aktuálních možností spolupracuje se zřizovatelem, školskými poradenskými zařízeními, místními institucemi, složkami integrovaného záchranného systému, knihovnami, kulturními a sportovními organizacemi a dalšími partnery. Spolupráce je volena podle skutečného přínosu pro děti a návaznosti na vzdělávací záměry.

2. 13. Projekty, programy a další vzdělávací příležitosti

13. Projekty, programy a další vzdělávací příležitosti

MŠ může vzdělávání obohacovat krátkodobými a dlouhodobějšími projekty. Jejich zařazení je vždy posuzováno podle přínosu pro děti, souladu se ŠVP, bezpečnosti a organizačních možností školy.

- adaptační program pro nově přijaté děti a jejich rodiny,
- programy zaměřené na zdravý pohyb a prevenci,
- čtenářské aktivity a spolupráce s knihovnou nebo rodinami,
- environmentální a badatelské projekty,
- polytechnické a tvořivé činnosti,
- dopravní a bezpečnostní programy,
- setkání s hasiči, policií, záchranáři či dalšími odborníky,
- místní tradice, kulturní a společenské akce,

- společné projekty se základní školou.

13.1 Adaptační program

Před nástupem dítěte škola podle možností umožňuje seznámení s prostředím a poskytuje rodičům základní informace. Po nástupu je možné po dohodě nastavit postupnou adaptaci. Pedagogové věnují zvýšenou pozornost navázání vztahu, předvídatelnosti režimu, osobním rituálům, možnosti mít bezpečný předmět a citlivému předávání dítěte. Průběh adaptace je průběžně konzultován s rodiči.

13.2 Prevence a bezpečnost

Preventivní témata jsou přirozeně začleněna do integrovaných bloků a běžných situací. Děti získávají zkušenosti s bezpečným pohybem, dopravou, kontaktem s cizími lidmi, zacházením s předměty, pobytem v přírodě, ochranou zdraví, osobními hranicemi a přivoláním pomoci. Důraz je kladen na praktické nacvičování a porozumění situaci, nikoli na strašení.

13.3 Environmentální a místně zakotvené vzdělávání

Poloha Třemešné nabízí přirozené možnosti pro pravidelný kontakt s přírodou a místním prostředím. Děti pozorují proměny krajiny a počasí, učí se vnímat živé organismy, pečovat o okolí a rozumět jednoduchým souvislostem mezi lidským jednáním a prostředím.

Pedagogové využívají vycházky, pobyt na zahradě, sběr a zkoumání přírodnin, jednoduché pokusy, péstitelské činnosti a práci s přírodními materiály. Důraz je kladen na vlastní zkušenost a vytváření pozitivního vztahu k místu, kde děti žijí.

13.4 Kulturní tradice a život obce

Škola přiměřeně věku dětí připomíná tradiční svátky, místní zvyky a významné události. Tradice nejsou předávány pouze formou hotových informací; děti mají možnost tvořit, zpívat, dramatizovat, připravovat společné setkání a poznávat jejich smysl v životě rodiny a obce.

13.5 Pohyb a zdravý životní styl

Pohyb je přirozenou součástí každého dne. Vedle spontánního pohybu jsou zařazovány zdravotně zaměřené činnosti, lokomoční dovednosti, hry s pravidly, překážkové dráhy, rytmické a taneční činnosti a aktivity venku. Náročnost je přizpůsobována individuálním možnostem dětí.

3. 14. Plán autoevaluace

14. Plán autoevaluace

Autoevaluace je systematické vyhodnocování kvality práce mateřské školy. Zaměřuje se na podmínky, průběh a výsledky vzdělávání. Výstupy slouží k přijímání konkrétních opatření a k úpravám ŠVP. Do autoevaluace jsou podle povahy oblasti zapojováni pedagogové, ředitelka, další zaměstnanci, děti a zákonní zástupci.

Oblast	Cíl	Kritéria / indikátory	Metody a nástroje	Termín / frekvence	Odpovědnost
--------	-----	-----------------------	-------------------	--------------------	-------------

Podmínky vzdělávání	udržovat bezpečné, podnětné a funkční prostředí	prostředí umožňuje hru, pohyb, klid, samostatnost a různé formy činností; pomůcky jsou dostupné a využívány	pozorování, kontrolní činnost, rozhovory, fotodokumentace, inventura potřeb	průběžně; souhrn 1× ročně	ředitelka, učitelé
Psychosociální klima	zajistit bezpečí, respekt a přijetí každého dítěte	děti se zapojují, nebojí se požádat o pomoc, vztahy jsou respektující, konflikty se řeší bez ponižování	pozorování, reflexe týmu, rozhovory s dětmi a rodiči	průběžně; týmová reflexe min. 2× ročně	učitelé, ředitelka
Spolupráce s rodinou	posilovat partnerskou komunikaci	rodiče mají dostupné informace, využívají konzultace, podněty jsou řešeny, komunikace je věcná a respektující	konzultace, anketa/dotazník, zpětná vazba z akcí	průběžně; dotazník dle potřeby, min. 1× za 2 roky	ředitelka, učitelé
Průběh vzdělávání	zajišťovat činnostní, hravé a individualizované vzdělávání	spontánní a nepřímě řízené činnosti převažují; děti mají volbu; nabídka reaguje na diagnostiku	hospitace, vzájemné pozorování, analýza plánů a reflexí	průběžně; hospitace dle plánu	ředitelka, učitelé

Pedagogické diagnostikování	využívat diagnostiku pro další plánování	záznamy jsou aktuální, věcné a vedou ke konkrétním úpravám nabídky; portfolia dokládají pokrok	kontrola záznamů, pedagogické konzultace, portfolio	průběžně; souhrn nejméně 2× ročně	učitelé
Výsledky vzdělávání	sledovat individuální pokrok v OVU, kompetencích a gramotnostech	u každého dítěte jsou popsatelné posuny, silné stránky a potřeby; děti nejsou srovnávány mezi sebou	pozorování, portfolio, rozhovor, analýza činností	průběžně; souhrn 2× ročně	učitelé
Integrované bloky	ověřovat funkčnost a aktuálnost vzdělávacího obsahu	bloky jsou srozumitelné, flexibilní, pokrývají vzdělávací oblasti a odpovídají zájmům dětí	reflexe po tématech, pedagogické porady, analýza plánování	průběžně; souhrn na konci školního roku	učitelé, ředitelka
Profesní rozvoj	propojovat DVPP s potřebami školy	vzdělávání pedagogů se promítá do praxe; sdílejí se výstupy a příklady dobré praxe	plán DVPP, sebereflexe, hospitace, rozhovor	1× ročně plán a vyhodnocení	ředitelka, pedagogové
Návaznost MŠ–ZŠ	podporovat plynulý přechod dítěte	probíhá spolupráce pedagogů a společné aktivity, rodiče dostávají srozumitelné informace	záznamy akcí, rozhovory, zpětná vazba rodičů a pedagogů	1× ročně souhrn	ředitelka, učitelé MŠ a ZŠ

ŠVP jako celek	udržovat dokument aktuální, srozumitelný a funkční	ŠVP odpovídá realitě školy, právním předpisům a RVP PV; je využíván při plánování	roční analýza, pedagogická rada, výsledky externího hodnocení	min. 1× ročně dílčí kontrola; komplexně dle potřeby	ředitelka ve spolupráci s týmem
----------------	--	---	---	---	---------------------------------

14.1 Vyhodnocování výsledků vzdělávání dětí

Výsledky vzdělávání jsou vyhodnocovány průběžně a systematicky prostřednictvím pedagogického diagnostikování. Pedagog sleduje individuální posun dítěte ve vzdělávacích oblastech a klíčových kompetencích, nikoli plnění jednotné normy. Zjištění zaznamenává v diagnostickém portfoliu a využívá je pro plánování nabídky, rozhovor se zákonnými zástupci a podporu sebehodnocení dítěte.

14.2 Vyhodnocování a úpravy ŠVP

ŠVP je otevřený dokument. Průběžně se vyhodnocuje jeho srozumitelnost, aktuálnost podmínek a personálního zajištění, naplňování vize a cílů, vhodnost vzdělávacích strategií, funkčnost pedagogického diagnostikování, míra individualizace a aktuálnost vzdělávacího obsahu. Zásadnější změny jsou řešeny vydáním nového ŠVP, dílčí změny mohou být provedeny dodatkem, vždy s jednoznačně stanovenou účinností.

14.3 Oblasti autoevaluace

Autoevaluace sleduje zejména kvalitu podmínek vzdělávání, naplňování vize a cílů ŠVP, účinnost vzdělávacích strategií, funkčnost pedagogického diagnostikování, míru individualizace, kvalitu vzdělávacího obsahu, spolupráci s rodinou, profesní spolupráci pedagogů a návaznost MŠ a ZŠ.

14.4 Nástroje autoevaluace

- pravidelná reflexe integrovaných bloků a třídního plánování,
- pedagogické pozorování a analýza diagnostických záznamů a portfolií,
- hospitační a kontrolní činnost ředitelky školy,
- sebehodnocení pedagogů a profesní rozhovory,
- pedagogické porady a společná reflexe týmu,
- zpětná vazba zákonných zástupců,
- vyhodnocení spolupráce s partnery školy,
- analýza podnětů, stížností, úrazovosti a dalších významných událostí,
- porovnání reálné praxe se zásadami a cíli ŠVP a RVP PV.

14.5 Časový plán a odpovědnost

Průběžná evaluace vzdělávací práce probíhá během celého školního roku a odpovídají za ni pedagogové třídy. Integrované bloky jsou reflektovány průběžně podle jejich skutečného průběhu. Pedagogické diagnostikování je kontinuální a souhrnné vyhodnocení vývoje dítěte probíhá v termínech stanovených pedagogickým týmem.

Ředitelka školy vyhodnocuje podmínky, kvalitu pedagogické práce a naplňování ŠVP prostřednictvím hospitací, rozhovorů, pedagogických porad, kontroly dokumentace a dalších vhodných nástrojů.

Souhrnné vyhodnocení ŠVP je provedeno nejméně v intervalu odpovídajícím době jeho platnosti, případně dříve při významné změně podmínek nebo právního rámce.

14.6 Využití výsledků autoevaluace

Výsledkem autoevaluace musí být konkrétní rozhodnutí pro další období. Škola stanoví, co bude zachováno, co je třeba změnit, kdo za změnu odpovídá a v jakém termínu bude její účinnost znovu vyhodnocena. Závažnější změny se promítají do nové nebo upravené verze ŠVP; dílčí změny mohou být podle jejich povahy řešeny dodatkem.

14.7 Kontrolní otázky pro každoroční vyhodnocení

- Odpovídá popis školy a podmínek skutečnému stavu?
- Je vzdělávací obsah pro pedagogy srozumitelný a skutečně použitelný při plánování?
- Vychází plánování z pedagogické diagnostiky a aktuálních potřeb dětí?
- Mají děti dostatek prostoru pro hru, pohyb, vlastní volbu, spolupráci a pobyt venku?
- Jsou děti aktivními účastníky učení, nebo převažuje řízení dospělým?
- Je zpětná vazba popisná a podporuje další učení dítěte?
- Daří se individualizovat nabídku v heterogenní třídě?
- Je spolupráce s rodinou partnerská a funkční?
- Je přechod mezi MŠ a ZŠ podporován systematicky?
- Jaké konkrétní změny chceme uskutečnit v následujícím školním roce?

14.8 Vazba autoevaluace na kritéria kvality ČŠI

Autoevaluace mateřské školy je koncipována tak, aby nehodnotila pouze formální splnění dokumentace, ale především skutečnou kvalitu podmínek, pedagogického vedení, vzdělávacího procesu, výsledků vzdělávání a podpory každého dítěte. Škola při vlastním hodnocení využívá také aktuální kritéria České školní inspekce pro předškolní vzdělávání jako jeden z orientačních rámců kvality.

Koncepce a rámec školy

- srozumitelnost a reálné naplňování vize a cílů ŠVP
- soulad ŠVP s kurikulárními dokumenty a skutečnými podmínkami školy
- bezpečné, vstřícné a předvídatelné prostředí
- funkční komunikace s rodiči a jejich možnost poskytovat zpětnou vazbu
- účelnost spolupráce se zřizovatelem, ZŠ a dalšími partnery

Pedagogické vedení a profesní rozvoj

- pravidelné sledování kvality pedagogické práce a účinnosti přijatých opatření
- podpora spolupráce pedagogů, sdílení zkušeností a profesní zpětné vazby
- plánování dalšího vzdělávání podle skutečných potřeb pedagogů a školy
- průběžné vyhodnocování materiálních a organizačních podmínek vzdělávání
- profesní rozvoj vedení školy a využívání získaných poznatků v řízení pedagogického procesu

Průběh vzdělávání

- návaznost plánování na dosavadní zkušenosti, možnosti a potřeby konkrétních dětí

- využívání různorodých vzdělávacích strategií, hry, objevování, experimentování, spolupráce a praktických situací
- aktivní role dítěte, možnost volby a přiměřené zapojování dětí do rozhodování
- systematické pedagogické diagnostikování a využívání zjištění pro individualizaci
- popisná zpětná vazba, sebehodnocení přiměřené věku a podpora sociálního a osobnostního rozvoje

Výsledky vzdělávání a rovné příležitosti

- sledování pokroku každého dítěte ve všech vzdělávacích oblastech
- vyvozování konkrétních pedagogických opatření ze zjištěných výsledků a následné ověřování jejich účinnosti
- sledování připravenosti dětí na přechod do základního vzdělávání a podle možností získávání zpětné vazby o jejich dalším vzdělávání
- včasná identifikace potřeb podpory a spolupráce s rodinou a odbornými pracovišti
- zajištění účasti všech dětí na vzdělávání bez vyčleňování a stereotypizace

14.9 Doklady o naplňování ŠVP v pedagogické praxi

ŠVP je živým pracovním dokumentem. Jeho kvalita se prokazuje především souladem mezi tím, co škola deklaruje, a tím, co se skutečně odehrává ve třídě. Pedagogický tým proto průběžně vytváří a uchovává přiměřené doklady o plánování, realizaci, reflexi a výsledcích vzdělávání, aniž by vytvářel nadbytečnou administrativní zátěž.

- třídní plánování navazující na integrované bloky a aktuální potřeby dětí
- stručné reflexe vzdělávacích celků a záznamy o přijatých změnách
- diagnostické záznamy a diagnostická portfolia dětí
- záznamy z pedagogických porad, hospitační a kontrolní činnosti vedení
- doklady o profesním rozvoji pedagogů a využití nových poznatků v praxi
- výstupy ze spolupráce s rodiči, ZŠ, zřizovatelem a dalšími partnery
- souhrnné vyhodnocení ŠVP a konkrétní opatření pro další období

14.10 Roční cyklus řízení kvality MŠ

Na začátku školního roku pedagogický tým ověří aktuálnost podmínek a priorit, seznámí se s potřebami nově přijatých dětí a stanoví konkrétní oblasti, kterým bude věnována zvýšená pozornost. V průběhu roku vedení a pedagogové sledují průběh vzdělávání, pokrok dětí, klima třídy, spolupráci s rodinami a účinnost podpory. Zjištění jsou průběžně projednávána a podle potřeby jsou přijímána dílčí opatření.

Na konci školního roku pedagogický tým vyhodnotí naplňování cílů ŠVP, kvalitu vzdělávacího obsahu, výsledky pedagogického diagnostikování, funkčnost spolupráce a stanovených opatření. Výstupem není pouze popis stavu, ale také několik konkrétních priorit pro následující období, určení odpovědnosti a způsobu, jakým bude ověřena účinnost změn.

15. Závěrečná ustanovení

Tento Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání nabývá účinnosti dne 1. 9. 2026. Škola jej vydává pro dobrovolné dřívější vzdělávání podle revidovaného RVP PV v přechodném období před jeho povinným zavedením pro všechny mateřské školy od 1. 9. 2027. Za vydání ŠVP, jeho soulad s

právními předpisy a zvoleným rámcovým vzdělávacím programem a za zajištění podmínek pro jeho realizaci odpovídá ředitelka školy. Pedagogičtí pracovníci se na tvorbě, realizaci a vyhodnocování ŠVP spolupodílejí.

Dokument je zpřístupněn v mateřské škole a způsobem umožňujícím dálkový přístup podle pravidel školy. Jeho aktualizace vycházejí z autoevaluace, změn podmínek školy, externího hodnocení, změn RVP PV a právních předpisů.

V Třemešné dne: 31.8.2026

Mgr. Jana Válková, MBA
ředitelka školy

Příloha č. 1 – Vnitřní kontrolní matice ŠVP

Tato příloha slouží vedení školy a pedagogickému týmu jako pracovní kontrola úplnosti a funkčnosti ŠVP. Není určena k mechanickému vykazování, ale k ověření, že jednotlivé povinné a klíčové oblasti mají v dokumentu i v praxi školy své místo.

A. Identifikační a organizační údaje

- aktuální název školy, sídlo a kontaktní údaje,
- ředitelka školy a osoba odpovědná za tvorbu ŠVP,
- údaje o zřizovateli, číslo jednací, platnost a účinnost, podpis a razítko,
- aktuální nejvyšší povolený počet dětí a specifiky třídy Včeličky,
- provozní doba, způsob stravování a základní organizační podmínky.

B. Pedagogický tým a podmínky

- složení a spolupráce pedagogického týmu,
- profesní rozvoj pedagogů,
- psychosociální, organizační, životosprávné a věcné podmínky,
- partnerství s rodinou a spolupráce s odbornými pracovišti,
- bezpečnost, rovné příležitosti a podpora rozmanitosti.

C. Charakteristika programu a vzdělávací obsah

- vize, cíle a profilace školy,
- vzdělávací strategie a principy individualizace,
- rozvoj klíčových kompetencí a základních gramotností,
- flexibilní integrované bloky propojující vzdělávací oblasti,
- pravidla třídního plánování, reflexe a zapojování dětí.

D. Pedagogické diagnostikování

- průběžné pozorování dítěte v přirozených situacích,
- diagnostické záznamy a portfolio,
- využití zjištění pro individualizaci,
- komunikace se zákonnými zástupci,
- návaznost na podporu dítěte a případnou spolupráci se ŠPZ.

E. Autoevaluace

- jasně stanovené oblasti, nástroje, termíny a odpovědnost,
- vyhodnocování kvality vzdělávání a podmínek,
- využití výsledků pro další plánování a profesní rozvoj,
- pravidelné ověřování aktuálnosti ŠVP a jeho souladu s praxí školy.

Příloha č. 2 – Doporučená osnova reflexe integrovaného bloku

- Co bylo hlavním vzdělávacím záměrem?
- Které situace a činnosti děti nejvíce aktivizovaly?
- Jaké otázky, nápady a vlastní témata děti přinesly?
- Které očekávané výsledky učení se podařilo rozvíjet?
- Jak se projevoval rozvoj klíčových kompetencí a gramotností?

- Které děti potřebovaly odlišnou podporu nebo náročnější výzvu?
- Co ukázalo pedagogické diagnostikování?
- Co příště zachováme, změníme nebo rozvineme?

Příloha č. 3 – Zásady vedení diagnostického portfolia

Portfolio je vedeno tak, aby zachycovalo proces učení a pokrok dítěte v čase. Výběr materiálů má mít pedagogický důvod. Není nutné ukládat všechny výtvary dítěte; důležitější je několik dobře zvolených dokladů, ke kterým je možné se vracet a společně o nich hovořit.

- portfolio obsahuje datované ukázky z různých oblastí rozvoje,
- dítě se přiměřeně věku podílí na výběru a komentování,
- pedagog doplňuje stručné záznamy tam, kde samotný výstup nevystihuje proces,
- materiály jsou využívány při plánování další podpory a při konzultacích s rodiči,
- portfolio je chráněno jako dokumentace obsahující osobní údaje dítěte.

Příloha č. 4 – Adaptační postup třídy Včeličky

Adaptace je individuální proces. Jejím cílem není co nejrychlejší oddělení dítěte od rodiče, ale postupné vytvoření bezpečného vztahu dítěte k prostředí mateřské školy, pedagogům, dětem a dennímu rytmu. Pedagogové před nástupem nebo při nástupu zjišťují základní informace o zvyklostech dítěte, jeho komunikaci, sebeobsluze, oblíbených činnostech a případných obavách.

V prvních dnech je možné po dohodě se zákonným zástupcem volit kratší pobyt a postupně jej prodlužovat. Konkrétní postup vychází z potřeb dítěte a provozních možností školy. Dítě může využít známý drobný předmět z domova, pokud je to bezpečné a pomáhá mu zvládnout odloučení.

Pedagog při příchodu dítěte komunikuje klidně, stručně a předvídatelně. Pomáhá rodiči předat dítě bez dlouhého nejistého loučení, ale respektuje emoce dítěte. Pláč není hodnocen jako neposlušnost; pedagog dítěti nabízí blízkost, činnost, kontakt s vrstevníkem nebo klidné místo.

Průběh adaptace pedagogové sledují a sdílejí v týmu. Pokud obtíže přetrvávají nebo se prohlubují, společně s rodiči hledají úpravu postupu. Závažné nebo dlouhodobé obtíže mohou být důvodem k doporučení konzultace s odborníkem.

Příloha č. 5 – Zásady komunikace s rodiči o pokroku dítěte

Konzultace vycházejí z konkrétních pozorování a dokladů v portfoliu. Pedagog popisuje, co dítě dělá, jak postupuje, co se mu daří a v jakých situacích potřebuje podporu. Vyhýbá se diagnostickým nálepkám, které mu nepřísluší, a nesrovnává dítě s jinými dětmi.

Citlivé informace jsou řešeny v soukromí, nikoli v šatně před dalšími rodiči a dětmi. Pedagog nejprve naslouchá pohledu rodiny, hledá společné porozumění situaci a domlouvá několik konkrétních kroků, které mohou škola a rodina vyzkoušet.

Při sdělování obtíží je důležité zachovat vyvážený obraz dítěte. Každé dítě má silné stránky, zájmy a oblasti, ve kterých zažívá úspěch. Podpora je účinnější, pokud na těchto zdrojích staví.

Příloha č. 6 – Profesní standard pedagogické práce v MŠ Třemešná

- Pedagog zná děti ve své třídě a plánuje s ohledem na jejich aktuální potřeby, možnosti a zájmy.
- Vytváří bezpečné a respektující prostředí bez ponižování, nálepkování a nepřiměřeného srovnávání.
- Dává dostatek prostoru spontánní hře a umí ji využít jako zdroj pedagogického poznání.
- Volí činnosti, ve kterých jsou děti aktivní, mohou objevovat, rozhodovat se a spolupracovat.
- Používá otevřené otázky a poskytuje dětem čas na přemýšlení.
- Pracuje s chybou jako s přirozenou součástí učení.
- Poskytuje konkrétní popisnou zpětnou vazbu a vede děti k jednoduché reflexi.
- Průběžně diagnostikuje a zjištění využívá pro individualizaci.
- Spolupracuje s kolegy, sdílí zkušenosti a přijímá profesní zpětnou vazbu.
- Komunikuje s rodinou partnersky, chrání důvěrné informace a respektuje kompetence rodičů.
- Pravidelně reflektuje vlastní práci a stanovuje si cíle profesního rozvoje.

Příloha č. 7 – Příklady otázek podporujících myšlení dítěte

- Co sis všiml/a?
- Jak jsi na to přišel/přišla?
- Co myslíš, že se stane, když...?
- Jak bychom to mohli zjistit?
- Existuje ještě jiné řešení?
- Co bys potřeboval/a, aby se ti to podařilo?
- Co bylo nejtěžší a co ti pomohlo?
- Co bys příště udělal/a stejně a co jinak?
- Jak bychom to mohli vysvětlit kamarádovi?
- Kde bychom mohli najít další informaci?

Otázky nejsou používány jako zkoušení dítěte. Pedagog volí jen ty, které odpovídají situaci a pomáhají dítěti formulovat vlastní myšlenku. Stejně důležité je umět po otázce mlčet a dát dítěti čas.

Příloha č. 8 – Kontrolní list před inspekční činností ČŠI

Kontrolní list je interní pomůckou školy. Nenahrazuje kritéria České školní inspekce ani právní předpisy. Slouží k ověření, zda je obsah ŠVP propojen s reálnou pedagogickou praxí a zda škola dokáže doložit vlastní systém řízení kvality.

- Jsou všechny identifikační údaje, číslo jednací, účinnost, podpis a datum projednání aktuální?
- Odpovídá popis MŠ skutečnému stavu, včetně třídy Včeličky, provozu a způsobu stravování?
- Znaží pedagogové vizi ŠVP, umějí vysvětlit jeho hlavní cíle a pracují s integrovanými bloky?
- Je třídní plánování prokazatelně navázáno na ŠVP a zároveň reaguje na aktuální potřeby dětí?
- Jsou diagnostické záznamy průběžné, věcné, využitelné a vedou ke konkrétní individualizaci?
- Lze na portfoliích nebo jiných dokladech ukázat pokrok dítěte v čase?
- Je z praxe patrné, že děti mají dostatek spontánní hry, pohybu, pobytu venku, volby a aktivního učení?
- Používají pedagogové popisnou zpětnou vazbu a vedou děti přiměřeně věku k reflexi?

- Je podpora dětí se ŠVP, dětí nadaných a dětí s nedostatečnou znalostí češtiny konkrétní a vyhodnocovaná?
- Jsou pravidla bezpečnosti a prevence skutečně používána a děti jim rozumějí?
- Je spolupráce s rodiči partnerská a existuje způsob, jak rodiče mohou poskytovat podněty a zpětnou vazbu?
- Dokáže vedení doložit hospitační, kontrolní a evaluační činnost a navazující opatření?
- Je profesní rozvoj pedagogů plánován podle potřeb školy a má doložitelný dopad do pedagogické práce?
- Je návaznost MŠ a ZŠ konkrétní a je sledován přechod dětí do základního vzdělávání?
- Byla autoevaluace využita k určení konkrétních priorit a změn pro další školní rok?

Použité koncepční a právní východisko

Legislativní kontrola dokumentu byla provedena k 19. 8. 2026 se zohledněním předpisů účinných od 1. 9. 2026. Při dalších aktualizacích ŠVP škola vždy ověří aktuální znění právních předpisů, závazných kurikulárních dokumentů a relevantních opatření MŠMT; současně přihlédně k aktuálním metodickým materiálům MŠMT/NPI a kritériím hodnocení ČŠI pro příslušný školní rok.

ŠVP je zpracován podle revidovaného Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, jehož dobrovolné dřívější zavádění je možné, a v návaznosti na školský zákon a související prováděcí právní předpisy. Povinné uvedení ŠVP mateřských škol do souladu s revidovaným RVP PV bylo posunuto na 1. 9. 2027; ZŠ a MŠ Třemešná volí jeho dřívější využití od 1. 9. 2026.

- zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnicích, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 107/2005 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 160/2024 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých a dětských skupin, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů, ve znění pozdějších předpisů,
- nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů,

Poznámka k hygienickým předpisům: vyhláška č. 410/2005 Sb. byla k 1. 7. 2024 zrušena a nahrazena vyhláškou č. 160/2024 Sb.; dokument proto vychází z nové právní úpravy.

- revidovaný Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání.